DUTCH BIRDING

Jaargang 2
Volume 2
Nummer 3
Number 3
October 1980
October 1980

Tijdschrift van de Dutch Birding Association
Journal of the Dutch Birding Association

Dutch Birding ISSN 0167-2878

Redactieadres/Editorial address
Dutch Birding, Postbus 71927, 1008 EC Amsterdam

Redactie/Editors
J.J. (Han) Blankert, Leendert Meeszstraat 8, 2015 JS Haarlem (023-242132)
Paul de Heer, Hendrik Casimirstraat 160, 3136 BE Vlaardingen (010-747031)
Edward J. van IJzendoorn, 3e Schinkelstraat 45, 1075 TK Amsterdam (020-727239)
Gerald J. Oreel, Postbus 51273, 1007 EG Amsterdam (020-461278)

Fotografisch redacteur/Photographic editor
René Pop, Jacob Gillesstraat 16, 3135 AP Vlaardingen (010-341128)

Lay-out/Lay out
Frank G. Rozendaal, Prins Hendriklaan 58, 3721 AT Bilthoven (030-781247)

Omslagtekening/Cover drawing
Karel Mauer (tekening/drawing) & Ronald Timmermans (lay-out/lay out)

Drukker/Printer
Acca, Postbus 1, 1700 AA Heerhugowaard (02207-18025)

Dutch Birding is het driemaandelijkse tijdschrift van de Dutch Birding Association
Dutch Birding is the quarterly journal of the Dutch Birding Association

Dutch Birding Association

Adres/Address
Dutch Birding Association, Postbus 71927, 1008 EC Amsterdam

Voorzitter/President
Edward J. van IJzendoorn, 3e Schinkelstraat 45, 1075 TK Amsterdam (020-727239)
Secretaris/Secretary & Penningmeester/Treasurer
C. (Kees) Klaver, Uilenstede 40, 1183 AJ Amstelveen (020-433090)
Overige bestuursleden/Remaining officers
JanJaap Brinkman, P.C. Hooftlaan 69, 1985 BH Driehuis (NH) (020-433079)
Eef N. Kieft, Rozenstraat 3a, 2011 LS Haarlem (023-317114)
Frank G. Rozendaal, Prins Hendriklaan 58, 3721 AT Bilthoven (030-781247)

Lidmaatschap 1980
De contributie bedraagt minimaal *f* 25; leden buiten België, BRD, Frankrijk, Italië en Luxemburg dienen minimaal US $ 15 of een gelijkwaardig bedrag in elke geldsoort tegen de geldende wisselkoers te betalen. Het bedrag dient te worden overgemaakt op postgirorekening 41 48 343 ten name van de Dutch Birding Association (Postbus 71927, 1008 EC Amsterdam). Het bedrag kan ook overgemaakt worden op bankrekening 54 93 32 065 van de ABN Bank te Amsterdam. Leden ontvangen *Dutch Birding* gratis.

Membership 1980
The subscription rate amounts to a minimum of *f* 25; members outside Belgium, BRD, France, Italy and Luxembourg should pay a minimum of US $ 15 or an equivalent amount in any currency at current exchange rates. The amount should be remitted to postal giro account 41 48 343 in the name of the Dutch Birding Association (Postbus 71927, 1008 EC Amsterdam). The amount can also be remitted to bank account 54 93 32 065 of the ABN Bank at Amsterdam. Members receive *Dutch Birding* gratis.

© Dutch Birding Association 1980. Het copyright van de foto's en tekeningen blijft bij de fotografen en tekenaars./The copyright of the photographs and drawings remains with the photographers and artists.

VOORWOORD

Dit nummer van *Dutch Birding (DB)* heeft een duidelijk ander karakter dan de vorige nummers. Het bevat veel tekst in het Nederlands en betrekkelijk weinig platen en figuren. Dit wordt voor een belangrijk deel veroorzaakt door de publicatie van het bijna 23 pagina's tellende deel 2 van de *Dutch Birding Association Checklist*. Overigens bevat dit deel van de *Checklist* veel wetenswaardigheden voor de meer systematisch en avifaunistisch geïnteresseerde lezer. Tot onze grote spijt moet wegens plaatsgebrek de oplossing van raadselvogel 5 tot het volgende nummer worden uitgesteld.

Met het verschijnen van dit nummer is de bij nummer 2 ontstane achterstand op het publicatieschema (april - juli - october - januari) ingelopen. Door een onder andere strakkere en meer efficiente organisatie hopen wij dat een vertraging als deze tot het verleden zal behoren. Thans overwegen wij het publicatieschema te wijzigen en te laten samenvallen met het verenigingsjaar. Dit zou dan worden: maart - juni - september - december. Eén van de voordelen van dit schema is dat de verschijning van nummer 2 niet samenvalt met de zomervakanties zoals nu wel het geval is. Verder overwegen wij het minimum aantal pagina's per nummer te verhogen van 32 tot 40. Er wordt naar gestreefd om nummer 4 van deze jaargang uiterlijk in januari te doen verschijnen.

Regelmatig wordt ons gevraagd wanneer de aangekondigde herdruk van het eerste nummer van *DB* èn de inhoudsopgave van jaargang 1 verschijnen. De herdruk ligt klaar om naar de drukker te worden gebracht maar om financiele redenen is dit nog niet gebeurd. Zodra de financiele situatie dit toelaat, zal de herdruk verschijnen. De inhoudsopgave is ook klaar en zal waarschijnlijk met nummer 4 worden meegezonden.

Soms bereiken ons kritische opmerkingen over het gevoerde redactiebeleid van *DB*. Hieruit blijkt dat in ieder geval een aantal lezers onvoldoende op de hoogte is van het beleid. Dit is er in de eerste plaats op gericht om veel plaats in te ruimen voor artikelen en korte mededelingen op het gebied van de herkenning en het voorkomen van vogels. Wij willen daarmee stimuleren dat waarnemers beter en nauwkeuriger naar een vogel kijken en zich gaan interesseren voor zaken als: leeftijd, geslacht en ruistadium van de waargenomen vogel. Tevens hopen wij dat waarnemers zich meer gaan interesseren voor de vraag waarom een bepaalde soort of ondersoort in een bepaalde tijd van het jaar voorkomt en in andere tijden niet. We streven ernaar die artikelen en korte mededelingen in het Engels te publiceren die ook voor niet-Nederlandstalige lezers van belang zijn of kunnen zijn. Gezien de reacties uit binnen- en met name buitenland hebben wij de overtuiging dat wij met *DB* op de goede weg zijn.

Redactie

DUTCH BIRDING ASSOCIATION CHECKLIST: DEEL 2

Checklist: categorieën A en B

Duikerachtigen Gaviiformes

Duikers Gaviidae

A Roodkeelduiker *Gavia stellata*
A Parelduiker *Gavia arctica*
A IJsduiker *Gavia immer*
A Geelsnavelduiker *Gavia adamsii*

Fuutachtigen Podicipediformes

Futen Podicipedidae

A Dodaars *Tachybaptus ruficollis ruficollis*
A Fuut *Podiceps cristatus cristatus*
A Roodhalsfuut *Podiceps grisegena grisegena*
A Kuifduiker *Podiceps auritus auritus*
A Geoorde Fuut *Podiceps nigricollis nigricollis*

Stormvogelachtigen Procellariiformes

Albatrossen Diomedeidae

A Wenkbrauwalbatros *Diomedea melanophris melanophris*[1,2]

Stormvogels Procellariidae

A Noordse Stormvogel *Fulmarus glacialis ssp*[3,4]
    A Gewone Noordse Stormvogel *Fulmarus glacialis auduboni*
    A Arctische Noordse Stormvogel *Fulmarus glacialis glacialis*
B Kaapse Duif *Daption capense capense*[5,6]
A Kuhls Pijlstormvogel *Calonectris diomedea ssp*
    A Atlantische Kuhls Pijlstormvogel *Calonectris diomedea borealis*
A Grote Pijlstormvogel *Puffinus gravis*
A Grauwe Pijlstormvogel *Puffinus griseus*
A Noordse Pijlstormvogel *Puffinus puffinus ssp*
    A Gewone Noordse Pijlstormvogel *Puffinus puffinus puffinus*
    A Vale Noordse Pijlstormvogel *Puffinus puffinus mauretanicus*

Stormvogeltjes Hydrobatidae

A Bont Stormvogeltje *Pelagodroma marina cf. eadesi*[7]
A Stormvogeltje *Hydrobates pelagicus*
A Vaal Stormvogeltje *Oceanodroma leucorhoa leucorhoa*

Pelikaanachtigen Pelecaniformes

Jan van Genten Sulidae

A Jan van Gent *Sula bassana*

Aalscholvers Phalacrocoracidae

A Aalscholver *Phalacrocorax carbo ssp*
    A Gewone Aalscholver *Phalacrocorax carbo sinensis*
    A Grote Aalscholver *Phalacrocorax carbo carbo*
A Kuifaalscholver *Phalacrocorax aristotelis aristotelis*

Fregatvogels Fregatidae

A Amerikaanse Fregatvogel *Fregata magnificens*[8,9]

Ooievaarachtigen Ciconiiformes

Reigers Ardeidae

A Roerdomp *Botaurus stellaris stellaris*
A Woudaapje *Ixobrychus minutus minutus*
A Kwak *Nycticorax nycticorax nycticorax*
A Ralreiger *Ardeola ralloides*
A Koereiger *Bubulcus ibis ibis*
A Kleine Zilverreiger *Egretta garzetta garzetta*
A Grote Zilverreiger *Egretta alba alba*
A Blauwe Reiger *Ardea cinerea cinerea*
A Purperreiger *Ardea purpurea purpurea*

Ooievaars Ciconiidae

A Zwarte Ooievaar *Ciconia nigra*
A Ooievaar *Ciconia ciconia ciconia*

Ibissen Threskiornithidae

A Zwarte Ibis *Plegadis falcinellus falcinellus*
A Lepelaar *Platalea leucorodia leucorodia*

Eendachtigen Anseriformes

Eenden Anatidae

A Kleine Zwaan *Cygnus columbianus bewickii*[10]
A Wilde Zwaan *Cygnus cygnus*
A Rietgans *Anser fabalis ssp*
    A Taigarietgans *Anser fabalis fabalis*
    A Toendrarietgans *Anser fabalis rossicus*
A Kleine Rietgans *Anser brachyrhynchus*
A Kolgans *Anser albifrons ssp*
    A Gewone Kolgans *Anser albifrons albifrons*
    A Groenlandse Kolgans *Anser albifrons flavirostris*
A Dwerggans *Anser erythropus*
A Grauwe Gans *Anser anser anser*
A Brandgans *Branta leucopsis*
A Rotgans *Branta bernicla ssp*
    A Gewone Rotgans *Branta bernicla bernicla*
    A Witbuikrotgans *Branta bernicla hrota*
    A Zwartbuikrotgans *Branta bernicla nigricans*
A Roodhalsgans *Branta ruficollis*
A Bergeend *Tadorna tadorna*
A Smient *Anas penelope*
A Amerikaanse Smient *Anas americana*[11,12]
A Krakeend *Anas strepera*
A Wintertaling *Anas crecca ssp*
    A Gewone Wintertaling *Anas crecca crecca*
    A Amerikaanse Wintertaling *Anas crecca carolinensis*
A Wilde Eend *Anas platyrhynchos platyrhynchos*
A Pijlstaart *Anas acuta acuta*
A Zomertaling *Anas querquedula*
A Blauwvleugeltaling *Anas discors*[13]
A Slobeend *Anas clypeata*
A Krooneend *Netta rufina*
A Tafeleend *Aythya ferina*
A Amerikaanse Kuifeend *Aythya collaris*
A Witoogeend *Aythya nyroca*

A Kuifeend *Aythya fuligula*
A Toppereend *Aythya marila marila*
A Eider *Somateria mollissima mollissima*[14]
A Koningseider *Somateria spectabilis*
A IJseend *Clangula hyemalis*
A Zwarte Zeeëend *Melanitta nigra ssp*
A Gewone Zwarte Zeeëend *Melanitta nigra nigra*
A Amerikaanse Zwarte Zeeëend *Melanitta nigra americana*
A Brilzeeëend *Melanitta perspicillata*
A Grote Zeeëend *Melanitta fusca fusca*
A Brilduiker *Bucephala clangula clangula*
A Nonnetje *Mergus albellus*
A Middelste Zaagbek *Mergus serrator*
A Grote Zaagbek *Mergus merganser merganser*
A Witkopeend *Oxyura leucocephala*

Sperwerachtigen Accipitriformes

Sperwers Accipitridae

A Wespendief *Pernis apivorus*
A Grijze Wouw *Elanus caeruleus caeruleus*
A Zwarte Wouw *Milvus migrans migrans*
A Rode Wouw *Milvus milvus milvus*
A Witbandzeearend *Haliaeetus leucorhyphus*[15,16]
A Zeearend *Haliaeetus albicilla*
A Vale Gier *Gyps fulvus fulvus*
A Monniksgier *Aegypius monachus*
A Slangenarend *Circaetus gallicus gallicus*
A Bruine Kiekendief *Circus aeruginosus aeruginosus*
A Blauwe Kiekendief *Circus cyaneus cyaneus*
A Steppenkiekendief *Circus macrourus*
A Grauwe Kiekendief *Circus pygargus*
A Havik *Accipiter gentilis ssp*
A Gewone Havik *Accipiter gentilis gentilis*
B Russische Havik *Accipiter gentilis buteoides*
A Sperwer *Accipiter nisus ssp*
A Gewone Sperwer *Accipiter nisus nisus*
A Siberische Sperwer *Accipiter nisus nisosimilis*
A Buizerd *Buteo buteo ssp*
A Gewone Buizerd *Buteo buteo buteo*
A Steppenbuizerd *Buteo buteo vulpinus*
B Arendbuizerd *Buteo rufinus rufinus*
A Ruigpootbuizerd *Buteo lagopus lagopus*
A Schreeuwarend *Aquila pomarina pomarina*
A Bastaardarend *Aquila clanga*
A Steppenarend *Aquila rapax cf. orientalis*[17]
A Keizerarend *Aquila heliaca heliaca*
A Steenarend *Aquila chrysaetos chrysaetos*
A Dwergarend *Hieraeetus pennatus*
A Havikarend *Hieraeetus fasciatus fasciatus*

Visarenden Pandionidae

A Visarend *Pandion haliaetus haliaetus*

Valken Falconidae

A Torenvalk *Falco tinnunculus tinnunculus*
A Roodpootvalk *Falco vespertinus*[18]

A Smelleken *Falco columbarius ssp*
A Gewoon Smelleken *Falco columbarius aesalon*
B IJslands Smelleken *Falco columbarius subaesalon*
A Boomvalk *Falco subbuteo subbuteo*
B Giervalk *Falco rusticolus ssp*
B Scandinavische Giervalk *Falco rusticolus rusticolus*
B Groenlandse Giervalk *Falco rusticolus candicans*
A Slechtvalk *Falco peregrinus ssp*
A Gewone Slechtvalk *Falco peregrinus peregrinus*
A Toendraslechtvalk *Falco peregrinus calidus*[19]

Hoenderachtigen Galliformes

Ruigpoothoenders Tetraonidae

A Hazelhoen *Bonasa bonasia rhenana*[20]
A Korhoen *Tetrao tetrix tetrix*

Fazanten Phasianidae

A Patrijs *Perdix perdix ssp*
A Gewone Patrijs *Perdix perdix perdix*
A Veenpatrijs *Perdix perdix sphagnetorum*[21]
A Kwartel *Coturnix coturnix coturnix*

Kraanvogelachtigen Gruiformes

Rallen Rallidae

A Waterral *Rallus aquaticus aquaticus*
A Porseleinhoen *Porzana porzana*
A Klein Waterhoen *Porzana parva*
A Kleinst Waterhoen *Porzana pusilla intermedia*
A Kwartelkoning *Crex crex*
A Waterhoen *Gallinula chloropus chloropus*
A Meerkoet *Fulica atra atra*

Kraanvogels Gruidae

A Kraanvogel *Grus grus grus*

Trappen Otididae

A Kleine Trap *Tetrax tetrax*[22]
A Grote Trap *Otis tarda tarda*

Plevierachtigen Charadriiformes

Scholeksters Haematopodidae

A Scholekster *Haematopus ostralegus ostralegus*

Kluten Recurvirostridae

A Steltkluut *Himantopus himantopus himantopus*
A Kluut *Recurvirostra avosetta*

Grielen Burhinidae

A Griel *Burhinus oedicnemus oedicnemus*

Vorkstaartplevieren Glareolidae

A Renvogel *Cursorius cursor cursor*[23]
A Vorkstaartplevier *Glareola pratincola pratincola*
A Steppenvorkstaartplevier *Glareola nordmanni*

Plevieren Charadriidae

A Kleine Plevier *Charadrius dubius curonicus*
A Bontbekplevier *Charadrius hiaticula ssp*[24]
A Zuidelijke Bontbekplevier *Charadrius hiaticula hiaticula*
A Noordelijke Bontbekplevier *Charadrius hiaticula tundrae*[25]
A Strandplevier *Charadrius alexandrinus alexandrinus*
A Woestijnplevier *Charadrius leschenaultii cf. columbinus*[26,27]
A Morinelplevier *Charadrius morinellus*
A Kleine Goudplevier *Pluvialis dominica ssp*
B Aziatische Kleine Goudplevier *Pluvialis dominica fulva*[28]
A Goudplevier *Pluvialis apricaria ssp*
A Zuidelijke Goudplevier *Pluvialis apricaria apricaria*
A Noordelijke Goudplevier *Pluvialis apricaria altifrons*
A Zilverplevier *Pluvialis squatarola*
A Steppenkievit *Chettusia gregaria*
A Witstaartkievit *Chettusia leucura*
A Kievit *Vanellus vanellus*

Strandlopers Scolopacidae

A Kanoetstrandloper *Calidris canutus canutus*
A Drieteenstrandloper *Calidris alba*
A Kleine Strandloper *Calidris minuta*
A Temmincks Strandloper *Calidris temminckii*
A Bonapartes Strandloper *Calidris fuscicollis*
A Bairds Strandloper *Calidris bairdii*
A Amerikaanse Gestreepte Strandloper *Calidris melanotos*
A Siberische Gestreepte Strandloper *Calidris acuminata*
A Krombekstrandloper *Calidris ferruginea*
A Paarse Strandloper *Calidris maritima maritima*
A Bonte Strandloper *Calidris alpina ssp*
A Zuidelijke Bonte Strandloper *Calidris alpina schinzii*
A Noordelijke Bonte Strandloper *Calidris alpina alpina*
A Breedbekstrandloper *Limicola falcinellus falcinellus*[29]
A Blonde Ruiter *Tryngites subruficollis*
A Kemphaan *Philomachus pugnax*
A Bokje *Lymnocryptus minimus*
A Watersnip *Gallinago gallinago gallinago*
A Poelsnip *Gallinago media*
A *cf.* Noordelijke Grijze Snip *Limnodromus scolopaceus*[30]
A Houtsnip *Scolopax rusticola*
A Grutto *Limosa limosa ssp*
A Gewone Grutto *Limosa limosa limosa*
B IJslandse Grutto *Limosa limosa islandica*
A Rosse Grutto *Limosa lapponica lapponica*
A Regenwulp *Numenius phaeopus phaeopus*
A Dunbekwulp *Numenius tenuirostris*[31]
A Wulp *Numenius arquata arquata*
A Bartrams Ruiter *Bartramia longicauda*
A Zwarte Ruiter *Tringa erythropus*
A Tureluur *Tringa totanus ssp*
A Gewone Tureluur *Tringa totanus totanus*
A IJslandse Tureluur *Tringa totanus robusta*
A Poelruiter *Tringa stagnatilis*
A Groenpootruiter *Tringa nebularia*
A Kleine Geelpootruiter *Tringa flavipes*
A Witgatje *Tringa ochropus*

A Bosruiter *Tringa glareola*
A Terek Ruiter *Xenus cinereus*
A Oeverloper *Actitis hypoleucos*
A Amerikaanse Oeverloper *Actitis macularia*
A Steenloper *Arenaria interpres interpres*
A Grote Franjepoot *Phalaropus tricolor*
A Grauwe Franjepoot *Phalaropus lobatus*
A Rosse Franjepoot *Phalaropus fulicarius*

Jagers Stercorariidae

A Middelste Jager *Stercorarius pomarinus*
A Kleine Jager *Stercorarius parasiticus*
A Kleinste Jager *Stercorarius longicaudus*
A Grote Jager *Stercorarius skua skua*

Meeuwen Laridae

A Reuzenzwartkopmeeuw *Larus ichthyaetus*
A Zwartkopmeeuw *Larus melanocephalus*
A Dwergmeeuw *Larus minutus*
A Vorkstaartmeeuw *Larus sabini*
A Kleine Kokmeeuw *Larus philadelphia*
A Kokmeeuw *Larus ridibundus*
A Stormmeeuw *Larus canus canus*
A Kleine Mantelmeeuw *Larus fuscus ssp*[32,33]
A Britse Kleine Mantelmeeuw *Larus fuscus graellsii*
A Noorse Kleine Mantelmeeuw *Larus fuscus intermedius*
A Baltische Kleine Mantelmeeuw *Larus fuscus fuscus*
A Geelpootmeeuw *Larus cachinnans ssp*[34,35,36]
A Mediterrane Geelpootmeeuw *Larus cachinnans michahellis*[37]
A Heuglins Geelpootmeeuw *Larus cachinnans heuglini*
B Kaspische Geelpootmeeuw *Larus cachinnans cachinnans*
A Zilvermeeuw *Larus argentatus ssp*[38,39,40]
A Britse Zilvermeeuw *Larus argentatus argenteus*
A Scandinavische Zilvermeeuw *Larus argentatus argentatus*
A Kleine Burgemeester *Larus glaucoides glaucoides*[41]
A Grote Burgemeester *Larus hyperboreus hyperboreus*
A Ross' Meeuw *Rhodostethia rosea*
A Drieteenmeeuw *Rissa tridactyla tridactyla*
B Ivoormeeuw *Pagophila eburnea*

Sterns Sternidae

A Lachstern *Gelochelidon nilotica nilotica*
A Reuzenstern *Sterna caspia*
A Grote Stern *Sterna sandvicensis ssp*
A Gewone Grote Stern *Sterna sandvicensis sandvicensis*
A Amerikaanse Grote Stern *Sterna sandvicensis acuflavidus*[42]
A Dougalls Stern *Sterna dougallii dougallii*
A Visdief *Sterna hirundo hirundo*
A Noordse Stern *Sterna paradisaea*
A Dwergstern *Sterna albifrons albifrons*
A Witwangstern *Chlidonias hybridus hybridus*
A Zwarte Stern *Chlidonias niger niger*
A Witvleugelstern *Chlidonias leucopterus*

Alken Alcidae

A Zeekoet *Uria aalge ssp*

A Britse Zeekoet *Uria aalge albionis*
A Atlantische Zeekoet *Uria aalge aalge*
A Noordelijke Zeekoet *Uria aalge hyperborea*[43]
A Dikbekzeekoet *Uria lomvia lomvia*
A Alk *Alca torda ssp*
A Zuidelijke Alk *Alca torda islandica*
A Noordelijke Alk *Alca torda torda*
B Reuzenalk *Pinguinus impennis*[44,45]
A Zwarte Zeekoet *Cepphus grylle grylle*[46]
A Kleine Alk *Alle alle alle*
A Papegaaiduiker *Fratercula arctica ssp*
A Britse Papegaaiduiker *Fratercula arctica grabae*
B Noordelijke Papegaaiduiker *Fratercula arctica arctica*

Zandhoenderachtigen Pteroclidiformes

Zandhoenders Pteroclididae

A Steppenhoen *Syrrhaptus paradoxus*

Duifachtigen Columbiformes

Duiven Columbidae

A Holenduif *Columba oenas oenas*
A Houtduif *Columba palumbus palumbus*
A Turkse Tortel *Streptopelia decaocto decaocto*
A Tortel *Streptopelia turtur turtur*[47]

Koekoekachtigen Cuculiformes

Koekoeken Cuculidae

A Kuifkoekoek *Clamator glandarius*
A Koekoek *Cuculus canorus canorus*

Uilachtigen Strigiformes

Kerkuilen Tytonidae

A Kerkuil *Tyto alba guttata*

Uilen Strigidae

A Dwergooruil *Otus scops scops*
A Oehoe *Bubo bubo bubo*
A Sneeuwuil *Nyctea scandiaca*
A Sperweruil *Surnia ulula ulula*
A Steenuil *Athene noctua noctua*
A Bosuil *Strix aluco aluco*
A Ransuil *Asio otus otus*
A Velduil *Asio flammeus flammeus*
A Ruigpootuil *Aegolius funereus funereus*

Nachtzwaluwachtigen Caprimulgiformes

Nachtzwaluwen Caprimulgidae

A Nachtzwaluw *Caprimulgus europaeus europaeus*

Gierzwaluwachtigen Apodiformes

Gierzwaluwen Apodidae

A Gierzwaluw *Apus apus apus*
A Vale Gierzwaluw *Apus pallidus cf. brehmorum*[48,49]
A Alpengierzwaluw *Apus melba melba*

Scharrelaarachtigen Coraciiformes

IJsvogels Alcedinidae

A IJsvogel *Alcedo atthis ispida*
B Bandijsvogel *Ceryle alcyon alcyon*

Bijeneters Meropidae

A Groene Bijeneter *Merops superciliosus*
A Bijeneter *Merops apiaster*

Scharrelaars Coraciidae

A Scharrelaar *Coracias garrulus garrulus*

Hoppen Upupidae

A Hop *Upupa epops epops*

Spechtachtigen Piciformes

Spechten Picidae

A Draaihals *Jynx torquilla torquilla*
A Grijskopspecht *Picus canus canus*
A Groene Specht *Picus viridis viridis*
A Zwarte Specht *Dryocopus martius martius*
A Grote Bonte Specht *Dendrocopus major ssp*
A Gewone Grote Bonte Specht *Dendrocopus major pinetorum*
A Noordse Grote Bonte Specht *Dendrocopus major major*
A Middelste Bonte Specht *Dendrocopus medius medius*
A Witrugspecht *Dendrocopus leucotos leucotos*[50,51]
A Kleine Bonte Specht *Dendrocopus minor hortorum*

Zangvogels Passeriformes

Leeuweriken Alaudidae

A Kalanderleeuwerik *Melanocorypha calandra*
B Zwarte Leeuwerik *Melanocorypha yeltoniensis*
A Kortteenleeuwerik *Calandrella brachydactyla ssp*[52]
A *cf.* Europese Kortteenleeuwerik *Calandrella brachydactyla brachydactyla*
A Kuifleeuwerik *Galerida cristata cristata*
A Boomleeuwerik *Lullula arborea arborea*
A Veldleeuwerik *Alauda arvensis arvensis*
A Strandleeuwerik *Eremophila alpestris flava*

Zwaluwen Hirundinidae

A Oeverzwaluw *Riparia riparia riparia*
A Boerenzwaluw *Hirundo rustica rustica*
A Roodstuitzwaluw *Hirundo daurica rufula*
A Huiszwaluw *Delichon urbica urbica*

Kwikstaarten Motacillidae[53]

A Grote Pieper *Anthus novaeseelandiae richardi*
A Duinpieper *Anthus campestris campestris*
A Siberische Boompieper *Anthus hodgsoni yunnanensis*[54,55]
A Boompieper *Anthus trivialis trivialis*

A Graspieper *Anthus pratensis pratensis*[56]
A Roodkeelpieper *Anthus cervinus*
A Waterpieper *Anthus spinoletta spinoletta*[57,58]
A Rotspieper *Anthus petrosus ssp*[59,60]
A Oeverpieper *Anthus petrosus littoralis*
A Faeröe Rotspieper *Anthus petrosus kleinschmidti*
A Gele Kwikstaart *Motacilla flava ssp*[61,62]
A Gewone Gele Kwikstaart *Motacilla flava flava*
A Engelse Gele Kwikstaart *Motacilla flava flavissima*
A Noordse Gele Kwikstaart *Motacilla flava thunbergi*
A Grote Gele Kwikstaart *Motacilla cinerea cinerea*
A Witte Kwikstaart *Motacilla alba ssp*
A Gewone Witte Kwikstaart *Motacilla alba alba*
A Rouwkwikstaart *Motacilla alba yarrellii*

Pestvogels Bombycillidae

A Pestvogel *Bombycilla garrulus garrulus*

Waterspreeuwen Cinclidae

A Waterspreeuw *Cinclus cinclus ssp*
B Middeneuropese Waterspreeuw *Cinclus cinclus aquaticus*
A Noordeuropese Waterspreeuw *Cinclus cinclus cinclus*

Winterkoningen Troglodytidae

A Winterkoning *Troglodytes troglodytes troglodytes*

Heggemussen Prunellidae

A Heggemus *Prunella modularis modularis*

Lijsters Turdidae

A Roodborst *Erithacus rubecula ssp*
A Gewone Roodborst *Erithacus rubecula rubecula*
B Britse Roodborst *Erithacus rubecula melophilus*
A Noordse Nachtegaal *Luscinia luscinia*
A Nachtegaal *Luscinia megarhynchos megarhynchos*
A Blauwborst *Luscinia svecica ssp*
A Witgesterde Blauwborst *Luscinia svecica cyanecula*
A Roodgesterde Blauwborst *Luscinia svecica svecica*
A Blauwstaart *Tarsiger cyanurus cyanurus*
A Zwarte Roodstaart *Phoenicurus ochruros gibraltariensis*
A Gekraagde Roodstaart *Phoenicurus phoenicurus phoenicurus*
A Paapje *Saxicola rubetra*
A Roodborsttapuit *Saxicola torquata ssp*
A Gewone Roodborsttapuit *Saxicola torquata rubicola*
A *cf.* Westaziatische Roodborsttapuit *Saxicola torquata maura*[63]
A *cf.* Oostaziatische Roodborsttapuit *Saxicola torquata stejnegeri*[64]
A Tapuit *Oenanthe oenanthe ssp*
A Gewone Tapuit *Oenanthe oenanthe oenanthe*
A Groenlandse Tapuit *Oenanthe oenanthe leucorhoa*
A Blonde Tapuit *Oenanthe hispanica ssp*
A Iberische Blonde Tapuit *Oenanthe hispanica hispanica*[65]
A Balkan Blonde Tapuit *Oenanthe hispanica melanoleuca*[66]
A Woestijntapuit *Oenanthe deserti ssp*[67,68]
A Zwarte Tapuit *Oenanthe leucura leucura*[69,70]
A Rode Rotslijster *Monticola saxatilis*
A Blauwe Rotslijster *Monticola solitarius solitarius*[71,72]
A Goudlijster *Zoothera dauma dauma*

A Siberische Lijster *Zoothera sibirica sibirica*
A Beflijster *Turdus torquatus torquatus*
A Merel *Turdus merula merula*
B Vale Lijster *Turdus obscurus*[73]
A Naumanns Lijster *Turdus naumanni ssp*
A Echte Naumanns Lijster *Turdus naumanni naumanni*
B Bruine Lijster *Turdus naumanni eunomus*
A Roodkeellijster *Turdus ruficollis ssp*
A Echte Roodkeellijster *Turdus ruficollis ruficollis*
A Zwartkeellijster *Turdus ruficollis atrogularis*[74]
A Kramsvogel *Turdus pilaris*
A Zanglijster *Turdus philomelos ssp*
A Gewone Zanglijster *Turdus philomelos clarkei*
A Oostelijke Zanglijster *Turdus philomelos philomelos*
A Koperwiek *Turdus iliacus*
A Grote Lijster *Turdus viscivorus viscivorus*
A Roodborstlijster *Turdus migratorius*[75]

Zangers Sylviidae[76]

A Cettis Zanger *Cettia cetti cetti*
A Waaierstaartrietzanger *Cisticola juncidis ssp*[77]
A Iberische Waaierstaartrietzanger *Cisticola juncidis cisticola*
A Kleine Sprinkhaanrietzanger *Locustella lanceolata*
A Sprinkhaanrietzanger *Locustella naevia naevia*
A Krekelzanger *Locustella fluviatilis*
A Snor *Locustella luscinioides luscinioides*
A Zwartkoprietzanger *Acrocephalus melanopogon melanopogon*[78,79]
A Waterrietzanger *Acrocephalus paludicola*
A Rietzanger *Acrocephalus schoenobaenus*
A Veldrietzanger *Acrocephalus agricola*
A Bosrietzanger *Acrocephalus palustris*
A Kleine Karekiet *Acrocephalus scirpaceus scirpaceus*
A Grote Karekiet *Acrocephalus arundinaceus arundinaceus*
A Spotvogel *Hippolais icterina*
A Orpheusspotvogel *Hippolais polygotta*
A Provencaalse Grasmus *Sylvia undata ssp*
A Baardgrasmus *Sylvia cantillans cantillans*[80]
A Sperwergrasmus *Sylvia nisoria nisoria*
A Braamsluiper *Sylvia curruca curruca*
A Grasmus *Sylvia communis communis*
A Tuinfluiter *Sylvia borin borin*
A Zwartkop *Sylvis atricapilla atricapilla*
A Grauwe Fitis *Phylloscopus trochiloides viridanus*
A Noordse Boszanger *Phylloscopus borealis borealis*
A Pallas' Boszanger *Phylloscopus proregulus proregulus*[81]
A Bladkoninkje *Phylloscopus inornatus inornatus*
A Raddes Boszanger *Phylloscopus schwarzi*
A Bruine Boszanger *Phylloscopus fuscatus fuscatus*[82,83]
A Bergfluiter *Phylloscopus bonelli ssp*[84]
A Iberische Bergfluiter *Phylloscopus bonelli bonelli*
A Fluiter *Phylloscopus sibilatrix*
A Tjiftjaf *Phylloscopus collybita ssp*[85]
A Gewone Tjiftjaf *Phylloscopus collybita collybita*
A Scandinavische Tjiftjaf *Phylloscopus collybita abietinus*
A Siberische Tjiftjaf *Phylloscopus collybita tristis*
A Iberische Tjiftjaf *Phylloscopus collybita ibericus*

A Fitis *Phylloscopus trochilus ssp*
A Gewone Fitis *Phylloscopus trochilus trochilus*
A Noordse Fitis *Phylloscopus trochilus acredula*
A Goudhaantje *Regulus regulus regulus*
A Vuurgoudhaantje *Regulus ignicapillus ignicapillus*

Vliegenvangers Muscicapidae

A Grauwe Vliegenvanger *Muscicapa striata striata*
A Kleine Vliegenvanger *Ficedula parva parva*
A Withalsvliegenvanger *Ficedula albicollis*[86]
A Bonte Vliegenvanger *Ficedula hypoleuca hypoleuca*

Timalia's Timaliidae

A Baardmannetje *Panurus biarmicus biarmicus*

Staartmezen Aegithalidae

A Staartmees *Aegithalos caudatus caudatus*[87]

Mezen Paridae[88]

A Glanskop *Parus palustris palustris*
A Matkop *Parus montanus rhenanus*
A Kuifmees *Parus cristatus cristatus*
A Zwarte Mees *Parus ater ater*
A Pimpelmees *Parus caeruleus caeruleus*
A Azuurmees *Parus cyanus cyanus*[89,90]
A Koolmees *Parus major major*

Boomklevers Sittidae

A Boomklever *Sitta europaea caesia*

Rotskruipers Tichodromadidae

A Rotskruiper *Tichodroma muraria muraria*[91]

Boomkruipers Certhiidae

A Taigaboomkruiper *Certhia familiaris ssp*
A Zuidelijke Taigaboomkruiper *Certhia familiaris macrodactyla*[92]
A Noordelijke Taigaboomkruiper *Certhia familiaris familiaris*[93]
A Boomkruiper *Certhia brachydactyla megarhynchos*

Buidelmezen Remizidae

A Buidelmees *Remiz pendulinus pendulinus*

Wielewalen Oriolidae

A Wielewaal *Oriolus oriolus oriolus*

Klauwieren Laniidae

A *cf.* Isabelklauwier *Lanius isabellinus cf. phoenicuroides*[94,95]
A Grauwe Klauwier *Lanius collurio collurio*
A Kleine Klapekster *Lanius minor minor*
A Klapekster *Lanius excubitor excubitor*
A Roodkopklauwier *Lanius senator senator*

Kraaien Corvidae[96]

A Vlaamse Gaai *Garrulus glandarius glandarius*
A Ekster *Pica pica pica*
A Notenkraker *Nucifraga caryocatactes ssp*

A Siberische Notenkraker *Nucifraga caryocatactes macrorhynchos*
A Europese Notenkraker *Nucifraga caryocatactes caryocatactes*
B Alpenkauw *Pyrrhocorax graculus graculus*
A Kauw *Corvus monedula ssp*
A Gewone Kauw *Corvus monedula spermologus*
A Noordse Kauw *Corvus monedula monedula*
A Russische Kauw *Corvus monedula soemmeringii*
A Roek *Corvus frugilegus frugilegus*
A Kraai *Corvus corone ssp*
A Zwarte Kraai *Corvus corone corone*
A Bonte Kraai *Corvus corone cornix*

Spreeuwen Sturnidae

A Spreeuw *Sturnus vulgaris vulgaris*
A Rose Spreeuw *Sturnus roseus*

Mussen Passeridae

A Huismus *Passer domesticus domesticus*
A Ringmus *Passer montanus montanus*
B Rotsmus *Petronia petronia petronia*

Vinken Fringillidae[97]

A Vink *Fringilla coelebs coelebs*
A Keep *Fringilla montifringilla*
A Europese Kanarie *Serinus serinus*
B Citroensijs *Serinus citrinella citrinella*[98,99]
A Groenling *Carduelis chloris chloris*
A Putter *Carduelis carduelis ssp*
A Middeneuropese Putter *Carduelis carduelis carduelis*
A Britse Putter *Carduelis carduelis britannica*
A Sijs *Carduelis spinus*
A Kneu *Carduelis cannabina cannabina*
A Frater *Carduelis flavirostris ssp*
A Gewone Frater *Carduelis flavirostris flavirostris*
A Britse Frater *Carduelis flavirostris pipilans*
A Barmsijs *Carduelis flammea ssp*
A Kleine Barmsijs *Carduelis flammea cabaret*
A Grote Barmsijs *Carduelis flammea flammea*
A Witstuitbarmsijs *Carduelis hornemanni exilipes*
A Witbandkruisbek *Loxia leucoptera bifasciata*
A Kruisbek *Loxia curvirostra curvirostra*
A Grote Kruisbek *Loxia pytyopsittacus*[100]
A Roodmus *Carpodacus erythrinus erythrinus*
A Haakbek *Pinicola enucleator enucleator*
A Goudvink *Pyrrhula pyrrhula ssp*
A Gewone Goudvink *Pyrrhula pyrrhula europoea*
A Noordse Goudvink *Phyrrhula pyrrhula pyrrhula*
A Appelvink *Coccothraustes coccothraustes coccothraustes*

Gorzen Emberizidae

A IJsgors *Calcarius lapponicus lapponicus*
A Sneeuwgors *Plectrophenax nivalis ssp*
A Gewone Sneeuwgors *Plectrophenax nivalis nivalis*
A IJslandse Sneeuwgors *Plectrophenax nivalis insulae*
A Witkopgors *Emberiza leucocephalos leucocephalos*
A Geelgors *Emberiza citrinella citrinella*
A Cirlgors *Emberiza cirlus cirlus*

B Grijze Gors *Emberiza cia cia*
A Ortolaan *Emberize hortulana*
B Bruinkeelortolaan *Emberiza caesia*
A Bosgors *Emberiza rustica rustica*
A Dwerggors *Emberiza pusilla*
A Wilgengors *Emberiza aureola aureola*
A Rietgors *Emberiza schoeniclus schoeniclus*
A Zwartkopgors *Emberiza melanocephala*
A Grauwe Gors *Miliaria calandra calandra*

Aantekeningen

1 Op 22 october 1971 werd een Wenkbrauwalbatros *Diomedea melanophris* te Castricum (NH) en te 's-Gravenhage (ZH) waargenomen (Slings *in voorbereiding*). Deze waarnemingen hebben zeer waarschijnlijk betrekking op het zelfde exemplaar.

2 Het in 1971 vastgestelde geval van de Wenkbrauwalbatros *Diomedea melanophris* heeft zeer waarschijnlijk betrekking op de ondersoort *D.m. melanophris* (*cf.* Cramp & Simmons 1977).

3 De systematiek van de in de Atlantische Oceaan voorkomende Noordse Stormvogels *Fulmarus glacialis* is overeenkomstig Salomonsen (1965) (*contra* Commissie voor de Nederlandse Avifauna 1970).

4 In Nederland komen de Gewone Noordse Stormvogel *Fulmarus glacialis auduboni* en de Arctische Noordse Stormvogel *Fulmarus glacialis glacialis* voor (van Franeker 1979).

5 De Kaapse Duif *Daption capense* werd tweemaal vastgesteld (Eykman *et al.* 1941). Enige jaren voor 1809 werd te Amsterdam (NH) een exemplaar geschoten en tussen half augustus en half september 1930 werd te Rotterdam (ZH) een schedel gevonden. Deze gevallen zijn niet aanvaard door de Commissie voor de Nederlandse Avifauna. Alhoewel bovengenoemde gevallen betrekking kunnen hebben op exemplaren die in gevangenschap meegenomen werden op schepen en in of in de buurt van Nederland werden losgelaten, moet het waarschijnlijker worden geacht dat zij betrekking hebben op exemplaren welke zonder de directe hulp van de mens Nederland hebben bereikt (*cf.* Cramp & Simmons 1977, Palmer 1962).

6 De vastgestelde gevallen van de Kaapse Duif *Daption capense* hebben zeer waarschijnlijk betrekking op de ondersoort *D.c. capense* (*cf.* Palmer 1962).

7 Het in 1974 vastgestelde geval van het Bont Stormvogeltje *Pelagodroma marina* heeft waarschijnlijk betrekking op de ondersoort *P.m. eadesi* (Andriesen & Tekke 1976).

8 Op 26 augustus 1968 werd een Amerikaanse Fregatvogel *Fregata magnificens* te 's-Gravenhage (ZH) waargenomen (van Swelm 1970). Dit geval is niet door De Commissie voor de Nederlandse Avifauna aanvaard. Alhoewel de beschrijving verwarring met de soort *Fregata minor* niet geheel uitsluit, moet het op verspreidingsbiologische gronden vrijwel uitgesloten worden geacht dat deze soort in Nederland voorkomt (*cf.* Tuck & Heinzel 1978). Voor het voorkomen van de Amerikaanse Fregatvogel buiten het normale verspreidingsgebied zij verwezen naar Cramp & Simmons (1977) en Palmer (1962).

9 De Amerikaanse Fregatvogel *Fregata magnificens* is een monotypische soort (Cramp & Simmons 1977).

10 De Kleine Zwaan *Cygnus columbianus* is een polytypische soort (Cramp & Simmons 1977). In Nederland komt de ondersoort *C.c. bewickii* voor.

11 Op 10 april 1977 werd te Kesteren (Gld) een Amerikaanse Smient *Anas americana* waargenomen(Scharringa & Osieck 1979). Dit geval is door De Commissie Dwaal-

gasten Nederlandse Avifauna en Commissie Systematiek Nederlandse Avifauna aanvaard.

12 De Amerikaanse Smient *Anas americana* is een monotypische soort (Cramp & Simmons 1977).

13 De Blauwvleugeltaling *Anas discors* is een monotypische soort (*contra* Commissie voor de Nederlandse Avifauna 1970; Cramp & Simmons 1977).

14 De naam 'Eidereend' is gewijzigd in 'Eider'. Hierdoor is er meer eenheid gekomen in de Nederlandse vogelsoortnaamgeving (*cf.* Koningseider).

15 Op 12 october 1976 werd te Barneveld (Gld) een Witbandzeearend *Haliaeetus leucoryphus* waargenomen (Scharringa & Osieck 1978). Dit geval is door De Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna en Commissie Systematiek Nederlandse Avifauna aanvaard.

16 De Witbandzeearend *Haliaeetus leucoryphus* is een monotypische soort (Glutz von Blotzheim *et al.* 1971).

17 Het in 1967 vastgestelde geval van de Steppenarend *Aquila rapax* heeft waarschijnlijk betrekking op de ondersoort *A.r. orientalis* (Voous 1973).

18 De Roodpootvalk *Falco vespertinus* is een monotypische soort. Voous (1977) heeft de ondersoort *F.v. amurensis* de status van soort gegeven (*cf.* Glutz von Blotzheim *et al.* 1971).

19 In de winter van 1978/79 werd in Zuidelijk Flevoland (ZIJP) een Slechtvalk *Falco peregrinus* vastgesteld welke kenmerken vertoonde van de Toendraslechtvalk *F.p. calidus* (van den Berg & Oreel *in voorbereiding*). Voor de verspreiding, trek en het voorkomen in Midden-Europa van deze ondersoort zij verwezen naar Glutz von Blotzheim *et al.* (1971).

20 De vastgestelde gevallen van het Hazelhoen *Bonasa bonasia* hebben zeer waarschijnlijk betrekking op de ondersoort *B.b. rhenana* (*cf.* Glutz von Blotzheim *et al.* 1973).

21 Voor de verspreiding van de Veenpatrijs *Perdix perdix sphagnetorum* in het oosten en zuiden van Nederland zij verwezen naar Kelm (1979).

22 De Kleine Trap *Tetrax tetrax* is een monotypische soort (*contra* Commissie voor de Nederlandse Avifauna 1970; Glutz von Blotzheim *et al.* 1973).

23 De Renvogel *Cursorius cursor* is in categorie A opgenomen. Op 12 september 1969 werden te Bergen (L) 10 exemplaren waargenomen (Tekke 1972). Dit geval is door De Commissie voor de Nederlandse Avifauna aanvaard.

24 De Bontbekplevier *Charadrius hiaticula* is een polytypische soort (*contra* Commissie voor de Nederlandse Avifauna 1970; Glutz von Blotzheim *et al.* 1975). In Nederland komen de Zuidelijke Bontbekplevier *C.h. hiaticula* en de Noordelijke Bontbekplevier *C.h. tundrae* voor.

25 Voor het voorkomen van de Noordelijke Bontbekplevier *Charadrius hiaticula tundrae* in Midden-Europa zij verwezen naar Glutz von Blotzheim *et al.* (1975).

26 Op 20 juli 1977 werd te Goedereede (ZH) een dode Woestijnplevier *Charadrius leschenaultii* gevonden (Beijersbergen 1980, de Heer 1979). Dit geval is door De Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna en Commissie Systematiek Nederlandse Avifauna aanvaard.

27 Het in 1977 vastgestelde geval van de Woestijnplevier *Charadrius leschenaultii* heeft waarschijnlijk betrekking op de ondersoort *C.l. columbinus* (C.S. Roselaar *pers. med.*).

28 De Aziatische Kleine Goudplevier *Pluvialis dominica fulva* is in categorie B

opgenomen. De beschrijving van het in 1962 vastgestelde geval (Regenburgs de Mooy 1964) sluit verwarring met de ondersoort *P.d. dominica* niet uit.

29 De Breedbekstrandloper *Limicola falcinellus* is een polytypische soort (*contra* Commissie voor de Nederlandse Avifauna 1970; Glutz von Blotzheim *et al.* 1975). In Nederland komt de ondersoort *L.f. falcinellus* voor.

30 Alhoewel de beschrijving van het in 1971 vastgestelde geval (de Boer *et al.* 1972) verwarring met de Zuidelijke Grijze Snip *Limnodromus griseus* niet uitsluit, registreerde De Commissie voor de Nederlandse Avifauna dit geval als Noordelijke Grijze Snip *Limnodromus scolopaceus* (zie naschrift bij de Boer *et al.*). Het verdient echter de voorkeur om het als een waarschijnlijk geval van de Noordelijke Grijze Snip te registreren.

31 De Dunbekwulp *Numenius tenuirostris* is in categorie A opgenomen. Op 8 december 1968 werd te Zijpe (NH) een exemplaar waargenomen en gefotografeerd (Meeth 1972). Dit geval is door de Commissie voor de Nederlandse Avifauna aanvaard. De beschrijving van het in 1957 vastgestelde geval (*cf.* Kist 1958) sluit verwarring met de Wulp *Numenius arquata* niet uit.

32 Over de systematische indeling van de Kleine Mantelmeeuw *Larus fuscus* lopen de meningen uiteen. Zo onderscheidt The British Ornithologists' Union (1971) twee ondersoorten en de Commissie voor de Nederlandse Avifauna (1970) drie. In navolging van Barth (*e.g.* 1975) worden in de checklist de Britse Kleine Mantelmeeuw *L.f. graellsii*, Noorse Kleine Mantelmeeuw *L.f. intermedius* en Baltische Kleine Mantelmeeuw *L.f. fuscus* onderscheiden. Voor de verspreiding van de ondersoorten zij verwezen naar Barth (1975).

33 In Nederland komen de Britse Kleine Mantelmeeuw *Larus fuscus graellsii* en Noorse Kleine Mantelmeeuw *Larus fuscus intermedius* voor en is de Baltische Kleine Mantelmeeuw *Larus fuscus fuscus* vastgesteld (Commissie voor de Nederlandse Avifauna 1970).

34 De Geelpootmeeuw *Larus cachinnans* dient als soort te worden onderscheiden naast de Zilvermeeuw *Larus argentatus* (*contra* Voous 1977). Het belangrijkste argument hiervoor is dat de Geelpootmeeuw en de Zilvermeeuw elkaar niet of niet meer als voortplantingspartners herkennen. In 1976 broedden op het Franse eiland Oléron (45°55' N, 1°16' W) beide soorten zonder te hybridiseren (Nicolau-Guillaumet 1977). Voor een goed overzicht van de moeilijkheden en problemen die met de systematische indeling van de Kleine Mantelmeeuw-Geelpootmeeuw-Zilvermeeuw-groep samenhangen, zij verwezen naar Kist (1961). Ook Barth (1975) geeft een goed overzicht.

35 De systematische indeling van de Geelpootmeeuw *Larus cachinnans* is overeenkomstig Kist (1961). Hij onderscheidt zes ondersoorten. Kist acht de door hem onderscheiden ondersoort *L.c. omissus* consubspecifiek met de Kaspische Geelpootmeeuw *L.c. cachinnans*. Barth (*e.g.* 1975) heeft echter aangetoond dat met name in het noordoostelijk deel van het verspreidingsgebied van de Scandinavische Zilvermeeuw *Larus argentatus argentatus* Zilvermeeuwen met min of meer gele poten voorkomen. Barth is van mening dat de ondersoort *L.c. omissus* synoniem is met de Scandinavische Zilvermeeuw.

36 In Nederland zijn de Mediterrane Geelpootmeeuw *Larus cachinnans michahellis*, Heuglins Geelpootmeeuw *Larus cachinnans heuglini* en Kaspische Geelpootmeeuw *Larus cachinnans cachinnans* vastgesteld (*cf.* Commissie voor de Nederlandse Avifauna 1970, Kist 1961).

37 Voor het voorkomen van de Mediterrane Geelpootmeeuw *Larus cachinnans michahellis* in Frankrijk zij verwezen naar Nicolau-Guillaumet (1977).

38 In navolging van Barth (*e.g.* 1975) wordt de Britse Zilvermeeuw *Larus argenta-*

tus argenteus als ondersoort onderscheiden naast de Scandinavische Zilvermeeuw *Larus argentatus argentatus* (*contra* Commissie voor de Nederlandse Avifauna 1970).

39 Voor de ondersoort *Larus cachinnans omissus* (= Scandinavische Zilvermeeuw *Larus argentatus argentatus*) zij verwezen naar aantekening 35.

40 In Nederland komen de Britse Zilvermeeuw *Larus argentatus argenteus* (*cf.* Commissie voor de Nederlandse Avifauna 1970) en de Scandinavische Zilvermeeuw *Larus argentatus argentatus* (*cf. e.g.* Hume 1978) voor.

41 De Kleine Burgemeester *Larus glaucoides* is een polytypische soort (*contra* Commissie voor de Nederlandse Avifauna 1970; British Ornithologists' Union 1971). In Nederland komt de ondersoort *L.g. glaucoides* voor. De kans dat ook de ondersoort *L.g. kumlieni* voorkomt, is niet geheel uitgesloten (*cf.* British Ornithologists' Union).

42 Op 23 december 1978 werd op Noord-Beveland (Z) een dode geringde Amerikaanse Grote Stern *Sterna sandvicensis acuflavidus* gevonden (Scharringa 1979). Dit geval is door de Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna en Commissie Systematiek Nederlandse Avifauna aanvaard.

43 Op 5 februari 1964 werd te Beverwijk (NH) een Zeekoet *Uria aalge* gevonden welke kenmerken vertoonde van de Noordelijke Zeekoet *U.a. hyperborea* (de Wijs 1978). Het in 1930 vastgestelde geval van de Noordelijke Zeekoet heeft zeer waarschijnlijk niet betrekking op deze ondersoort (de Wijs 1978).

44 Bij een opgraving van een Romeinse nederzetting te Velsen (NH) in 1977 werd het skelet van een Reuzenalk *Pinguinus impennis* uit waarschijnlijk de eerste eeuw gevonden (van Wijngaarden-Bakker 1978). De vindplaats, vindplaatsomstandigheden en de toestand van het skelet rechtvaardigen de conclusie dat het om een op het strand gevonden dood exemplaar gaat.

45 De Reuzenalk *Pinguinus impennis* was een monotypische soort (British Ornithologists' Union 1971).

46 De systematische indeling en wetenschappelijke naamgeving van de Zwarte Zeekoet *Cepphus grylle* zijn overeenkomstig Vaurie (1965).

47 De naam 'Tortelduif' is gewijzigd in 'Tortel'. Hierdoor is er meer eenheid gekomen in de Nederlandse vogelsoortnaamgeving (*cf.* Turkse Tortel).

48 Op 8 juli 1979 werd te Reimerswaal (Z) een Vale Gierzwaluw *Apus pallidus* waargenomen (Bult & van Kreuningen 1980).

49 Het in 1979 vastgestelde geval van de Vale Gierzwaluw *Apus pallidus* heeft waarschijnlijk betrekking op de ondersoort *A.p. brehmorum* (Bult & van Kreuningen 1980).

50 Op 18 november 1972 werd te Bloemendaal (NH) een Witrugspecht *Dendrocopus leucotos* waargenomen (van Spanje 1974) Dit geval is door De Commissie voor de Nederlandse Avifauna aanvaard.

51 Het in 1972 vastgestelde geval van de Witrugspecht *Dendrocopus leucotos* heeft zeer waarschijnlijk betrekking op de ondersoort *D.l. leucotos* (*cf.* Voous 1947).

52 Het in 1973 vastgestelde geval van de Kortteenleeuwerik *Calandrella brachydactyla* heeft waarschijnlijk betrekking op de Europese Kortteenleeuwerik *C.b. brachydactyla* (Engelen & van Dijk 1974). Het voorkomen van andere ondersoorten is evenwel niet uitgesloten (*cf.* British Ornithologists' Union 1971).

53 De Petsjora Pieper *Anthus gustavi* is niet in de checklist opgenomen (*contra* Commissie voor de Nederlandse Avifauna 1970). De vastgestelde gevallen slui-

ten verwarring met andere *Anthus*-soorten niet uit (Wassink *in voorbereiding*).

54 Op 19 april 1978 werd te Monster (ZH) een Siberische Boompieper *Anthus hodgsoni* waargenomen (Scharringa & Osieck 1980). Dit geval is door De Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna en Commissie Systematiek Nederlandse Avifauna aanvaard.

55 Het in 1978 vastgestelde geval van de Siberische Boompieper *Anthus hodgsoni* heeft zeer waarschijnlijk betrekking op de ondersoort *A.h. yunnanensis* (*cf.* British Ornithologists' Union 1971).

56 De Graspieper *Anthus pratensis* is een polytypische soort (*contra* Commissie voor de Nederlandse Avifauna 1970; British Ornithologists' Union 1971). In Nederland komt de ondersoort *A.p. pratensis* voor. De kans dat ook de ondersoort *A.p. theresae* voorkomt, is niet geheel uitgesloten (*cf.* British Ornithologists' Union).

57 Voor de systematische indeling van de Waterpieper-Rotspieper-groep zij verwezen naar aantekening 59.

58 De Waterpieper *Anthus spinoletta* is een polytypische soort (*cf.* British Ornithologists' Union 1971). In Nederland komt de ondersoort *A.s. spinoletta* voor.

59 De Rotspieper *Anthus petrosus* dient als soort te worden onderscheiden naast de Waterpieper *Anthus spinoletta* (*contra* Voous 1977). Met name de verschillen in oecologie tussen de Waterpieper enerzijds en de Rotspieper anderzijds rechtvaardigen dit onderscheid. Ook buiten het broedseizoen bestaan er duidelijke oecologische verschillen. In dit verband zij verwezen naar de studie door Bijlsma (1977). Verder bestaan er verschillen in anatomie, verenkleed, rui en geluid (zang en roep). De kans dat de broedpopulaties van de Waterpieper en de Rotspieper met elkaar in kontakt komen, is door de bestaande verschillen in broedverspreiding en broedoecologie zeer klein. Het is hierdoor vrijwel uitgesloten dat ooit het biologisch bewijs voor de juistheid of onjuistheid van de hier bepleite opvatting over de systematische indeling van de Waterpieper-Rotspieper-groep zal worden geleverd. Voor een goed overzicht van de moeilijkheden en problemen die met de systematische indeling van deze groep samenhangen, zij verwezen naar Williamson (1965).

60 De Rotspieper *Anthus pretosus* is een polytypische soort. Williamson (1965) onderscheidt vier ondersoorten (*contra* Commissie voor de Nederlandse Avifauna 1970). In Nederland komt de Oeverpieper *A.p. littoralis* voor en is de Faeröe Rotspieper *A.p. kleinschmidti* eenmaal vastgesteld (Commissie voor de Nederlandse Avifauna, Williamson).

61 De Italiaanse Gele Kwikstaart *Motacilla flava cinereocapilla* is niet in de checklist opgenomen (*contra* Commissie voor de Nederlandse Avifauna 1970). Van den Berg (1978) toont aan dat het in 1962 vastgestelde geval verwarring met de Noordse Gele Kwikstaart *Motacilla flava thunbergi* niet uitsluit.

62 De Balkan Gele Kwikstaart *Motacilla flava feldegg* is niet in de checklist opgenomen (*contra* Commissie voor de Nederlandse Avifauna 1970). Van den Berg & Oreel (*in voorbereiding*) tonen aan dat de vastgestelde gevallen verwarring met de Noordse Gele Kwikstaart *Motacilla flava thunbergi* niet uitsluiten.

63 Het in 1973 vastgestelde geval van de Westaziatische Roodborsttapuit *Saxicola torquata maura* (Oreel & Meeth 1976) dient als een waarschijnlijk geval te worden geregistreerd (*cf.* Robertson 1977).

64 Op 12 october 1974 werden te Schiermonnikoog (F) twee Roodborsttapuiten *Saxicola torquata* waargenomen welke kenmerken vertoonden van de Oostaziatische Roodborsttapuit *S.t. stejnegeri* (van den Berg & Oreel *in voorbereiding*). Deze

waarneming dient als een waarschijnlijk geval te worden geregistreerd (*cf.* Robertson 1977).

65 Op 6 mei 1970 werd te Terschelling (F) een Blonde Tapuit *Oenanthe hispanica* waargenomen welke kenmerken vertoonde van de Iberische Blonde Tapuit *O.h. hispanica* (van Dijk & van Dijk-Boomgaardt 1971). Dit geval is door De Commissie voor de Nederlandse Avifauna aanvaard.

66 Van 3 tot en met 5 mei 1972 werd te Monster (ZH) een Blonde Tapuit *Oenanthe hispanica* waargenomen welke kenmerken vertoonde van de Balkan Blonde Tapuit *O.h. melanoleuca* (van Swelm 1974). Dit geval is door De Commissie voor de Nederlandse Avifauna aanvaard.

67 Op 23 november 1970 werd te Eindhoven (NB) een Woestijntapuit *Oenanthe deserti* waargenomen (Tekke 1972). Dit geval is door De Commissie voor de Nederlandse Avifauna aanvaard.

68 Op welke ondersoort het in 1970 vastgestelde geval van de Woestijntapuit *Oenanthe deserti* betrekking heeft of kan hebben, is niet bekend (*cf.* British Ornithologists' Union 1971).

69 Op 26 september 1969 werd te Vlaardingen (ZH) een Zwarte Tapuit *Oenanthe leucura* waargenomen (Tekke 1972). Dit geval is door De Commissie voor de Nederlandse Avifauna aanvaard.

70 Het in 1969 vastgestelde geval van de Zwarte Tapuit *Oenanthe leucura* heeft zeer waarschijnlijk betrekking op de ondersoort *O.l. leucura* (*cf.* Vaurie 1959).

71 Op 28 mei 1977 werd te Noordwijk (ZH) een Blauwe Rotslijster *Monticola solitarius* waargenomen (Scharringa & Osieck 1979). Dit geval is door De Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna en Commissie Systematiek Nederlandse Avifauna aanvaard.

72 Het in 1977 vastgestelde geval van de Blauwe Rotslijster *Monticola solitarius* Heeft zeer waarschijnlijk betrekking op de ondersoort *M.s. solitarius* (*cf.* Vaurie 1959).

73 De Vale Lijster *Turdus obscurus* is in categorie B opgenomen. Het van 24 tot en met 26 april 1977 te Amstelveen (NH) vastgestelde en door De Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna en Commissie Systematiek Nederlandse Avifauna aanvaarde geval (van der Have 1978) heeft zeer waarschijnlijk betrekking op uit gevangenschap afkomstige exemplaren (Oreel 1980).

74 Op 8 october 1978 werd te Katwijk (ZH) een Zwartkeellijster *Turdus ruficollis atrogularis* waargenomen (Scharringa & Osieck 1980). Dit geval is door De Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna en Commissie Sytematiek Nederlandse Avifauna aanvaard.

75 Op welke ondersoort het in 1971 vastgestelde geval van de Roodborstlijster *Turdus migratorius* (Kroon & Kroon 1972) betrekking heeft of kan hebben, is niet vastgesteld (zie naschrift bij Kroon & Kroon; *cf.* British Ornithologists' Union 1971).

76 De Siberische Snor *Locustella certhiola* is niet in de checklist opgenomen (*contra* Commissie voor de Nederlandse Avifauna 1970). De beschrijving van de wenkbrauwstreep van de in 1963 waargenomen vogel (Waldeck 1964) past niet op die van een Siberische Snor (*cf.* Kitson 1980). De beschrijving van de staart sluit verwarring met een afwijkende Sprinkhaanrietzanger *Locustella naevia* niet uit (*cf.* Clafton 1968).

77 Op 4 september 1973 werd te Zuidland (ZH) een Waaierstaartrietzanger *Cisticola juncidis* gevangen, geringd en gefotografeerd welke kenmerken vertoonde van

de Iberische Waaierstaartrietzanger *C.j. cisticola* (Breek 1974). Dit geval is door De Commissie voor de Nederlandse Avifauna aanvaard. Op grond van het verspreidingsgebied mag worden aangenomen dat in ieder geval de meeste vastgestelde gevallen betrekking hebben op de Iberische Waaierstaartrietzanger. De kans dat ook de ondersoort *C.j. juncidis* voorkomt, is echter niet uitgesloten (*cf.* Sharrock 1972).

78 Op 13 juni 1965 werd te Westkapelle (Z) een Zwartkoprietzanger *Acrocephalus melanopogon* waargenomen (Smulders 1967). Hoewel de beschrijving goed op die van een Zwartkoprietzanger past en andere *Acrocephalus*-soorten uitsluit, is dit geval niet aanvaard door De Commissie voor de Nederlandse Avifauna (zie naschrift bij Smulders). Op 25 juni 1965 werd te Kampen (O) een Zwartkoprietzanger gevangen en geringd (Koridon 1965). Ook dit geval is niet aanvaard (zie naschrift bij Koridon).

79 De in 1965 vastgestelde gevallen van de Zwartkoprietzanger *Acrocephalus melanopogon* hebben zeer waarschijnlijk betrekking op de ondersoort *A.m. melanopogon* (*cf.* Williamson 1968).

80 De Baardgrasmus *Sylvia cantillans* is in categorie A opgenomen. Op 7 october 1973 werd op Texel (NH) een exemplaar waargenomen welke kenmerken vertoonde van de ondersoort *S.c. cantillans* (van der Lee 1975). Dit geval is door De Commissie voor de Nederlandse Avifauna aanvaard.

81 Op 19 october 1975 werd op Schiermonnikoog (F) een Pallas' Boszanger *Phylloscopus proregulus* gevangen en geringd welke kenmerken vertoonde van de ondersoort *P.p. proregulus* (van der Straaten 1977). Hierbij dient te worden aangetekend dat alle vastgestelde gevallen zeer waarschijnlijk op deze ondersoort betrekking hebben (*cf.* Williamson 1967).

82 Van 19 tot en met 22 october 1978 werd op Terschelling (F) een Bruine Boszanger *Phylloscopus fuscatus* waargenomen (Scharringa 1979). Dit geval is door De Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna en Commissie Systematiek Nederlandse Avifauna aanvaard.

83 Het in 1978 vastgestelde geval van de Bruine Boszanger *Phylloscopus fuscatus* heeft zeer waarschijnlijk betrekking op de ondersoort *P.f. fuscatus* (*cf.* Williamson 1967).

84 Op 5 september 1969 werd op Schiermonnikoog (F) een Bergfluiter *Phylloscopus bonelli* gevangen en geringd welke kenmerken vertoonde van de Iberische Bergfluiter *P.b. bonelli* (Voous 1972; zie echter ook Nieboer 1975). Dit geval is door De Commissie voor de Nederlandse Avifauna aanvaard. De kans dat ook de ondersoort *P.b. orientalis* voorkomt, is niet uitgesloten (*cf.* Sharrock & Sharrock 1976; Williamson 1967).

85 De systematische indeling en wetenschappelijke naamgeving van de Tfiftjaf *Phylloscopus collybita* zijn overeenkomstig Williamson (1967). Het belangrijkste verschil met de door De Commissie voor de Nederlandse Avifauna (1970) voorgestane indeling is dat Williamson van mening is dat de ondersoort *P.c. fulvescens* synoniem is met de Siberische Tjiftjaf *P.c. tristis*. Verder moet volgens deze auteur de wetenschappelijke naam van de Iberische Tjiftjaf *P.c. ibericus* zijn en niet *P.c. brehmii* (zie ook Ticehurst 1938).

86 De Withalsvliegenvanger *Ficedula albicollis* is een monotypische soort. Voous (1977) heeft de ondersoort *F.a. semitorquata* de status van soort gegeven.

87 Het in 1971 vastgestelde geval van de Witkopstaartmees *Aegithalos caudatus caudatus* is ten onrechte door De Commissie voor de Nederlandse Avifauna aanvaard.

88 De Commissie voor de Nederlandse Avifauna (1970) vermeldt ten onrechte de

Pleskes Mees *Parus 'pleskii'*. Het is onjuist om een hybride in een dergelijke avifaunistische lijst op te nemen. De Pleskes Mees is een hybride van de Pimpelmees *Parus caeruleus* en de Azuurmees *Parus cyanus* (Frank & Voous 1969).

89 Op 22 october 1969 werd op Ameland (F) een Azuurmees *Parus cyanus* waargenomen (Tekke 1972). Dit geval is door De Commissie voor de Nederlandse Avifauna aanvaard.

90 Het in 1969 vastgestelde geval van de Azuurmees *Parus cyanus* heeft zeer waarschijnlijk betrekking op de ondersoort *P.c. cyanus* (*cf.* Vaurie 1959).

91 Het in 1972 vastgestelde geval van de Rotskruiper *Tichodroma muraria* heeft zeer waarschijnlijk betrekking op de ondersoort *T.m. muraria* (*cf.* British Ornithologists' Union 1971).

92 In juli 1961 werd te Arnhem (Gld) een Taigaboomkruiper *Certhia familiaris* waargenomen (Ten Kate 1963; zie ook Waldeck 1962). Dit geval is door De Commissie voor de Nederlandse Avifauna aanvaard. Het betreft zeer waarschijnlijk het eerste geval van de Zuidelijke Taigaboomkruiper *C.f. macrodactyla* (*cf.* Vaurie 1959).

93 Op 8 october 1961 werd te 's-Gravenhage (ZH) een Taigaboomkruiper *Certhia familiaris* waargenomen (Waldeck 1962). Dit geval is door De Commissie voor de Nederlandse Avifauna aanvaard. Het betreft zeer waarschijnlijk het eerste geval van de Noordelijke Taigaboomkruiper *C.f. familiaris* (*cf.* Osieck 1975, Vaurie 1959).

94 Op 18 september 1976 werd te 's-Gravenhage (ZH) waarschijnlijk een Isabelklauwier *Lanius isabellinus* waargenomen (van Swelm *in voorbereiding*). Dit geval is niet aanvaard door De Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna en Commissie Systematiek Nederlandse Avifauna op hun vergadering van 11 november 1978. De beschrijving sluit namelijk de mogelijkheid niet uit dat het betrokken exemplaar afkomstig is uit de hybridenpopulatie van de Isabelklauwier en de Grauwe Klauwier *Lanius collurio*.

95 Het in 1976 waarschijnlijk vastgestelde geval van de Isabelklauwier *Lanius isabellinus* heeft waarschijnlijk betrekking op de ondersoort *L.i. phoenicuroides* (van Swelm *in voorbereiding*).

96 De in 1969 vastgestelde gevallen van de Taigagaai *Perisoreus infaustus* (Tekke 1972) zijn ten onrechte door De Commissie voor de Nederlandse Avifauna aanvaard.

97 De Commissie voor de Nederlandse Avifauna heeft op haar vergadering van 16 november 1974 de in 1967 gedane vondst van de Sneeuwvink *Montifringilla nivalis* opnieuw in behandeling genomen en is tot de conclusie gekomen dat deze destijds ten onrechte is aanvaard. De belangrijkste overweging is hierbij geweest dat over de herkomst van het betrokken exemplaar geen redelijke zekerheid kan worden verkregen.

98 Vóór 1764 werd te 's-Gravenhage (ZH) een Citroensijs *Serinus citrinella* verzameld. Dit geval is aanvaard door De Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna en Commissie Systematiek Nederlandse Avifauna op hun vergadering van 19 november 1977. Het betrokken exemplaar bevindt zich in de Collectie A. Vroeg die thans in het Rijksmuseum van Natuurlijke Historie te Leiden (ZH) is ondergebracht. Op grond van dit exemplaar is de soort in 1764 door P.S. Pallas beschreven.

99 Het vóór 1764 vastgestelde geval van de Citroensijs *Serinus citrinella* heeft betrekking op de ondersoort *S.c. citrinella* (Vaurie 1959).

100 De Grote Kruisbek *Loxia pytyopsittacus* is een monotypische soort. Voous

(1977) heeft de ondersoort *L.p. scoticus* de status van soort gegeven.

Literatuur

Andriesen, A.A. & Tekke, M.J. 1976. Bont Stormvogeltje *Pelagodroma marina* een nieuwe soort voor Nederland. *Limosa* 49: 9-11.
Barth, E.K. 1975. Taxonomy of *Larus argentatus* and *Larus fuscus* in north-western Europe. *Ornis Scand.* 6: 49-63.
van den Berg, A.B. & Oreel, G.J. In voorbereiding. Over voorkomen van Toendraslechtvalk in Nederland. *Dutch Birding.*
van den Berg, M. 1978. Italiaanse *Motacilla flava cinereocapilla* of witkelige Noordse Gele Kwikstaart *M.f. thunbergi*? *Limosa* 51: 132-136.
van den Berg, M. & Oreel, G.J. In voorbereiding. Field identification and status of Black-headed Wagtail in western Europe. *Brit. Birds.*
———. In voorbereiding. Waarneming van twee Oostaziatische Roodborsttapuiten in Nederland in october 1974. *Dutch Birding.*
Beijersbergen, J. 1980. Een vondst van de Woestijnplevier *Charadrius leschenaultii*. *Limosa* 53: 34.
Bijlsma, R. 1977. Voorkomen en oecologie van *Anthus spinoletta spinoletta* en *A.s. littoralis* in de uiterwaarden van de Rijn bij Wageningen. *Limosa* 50: 127-136.
de Boer, H.F. *et al.* 1972. Een grijze snip *Limnodromus* bij het Lauwersmeer. *Limosa* 45: 186-189.
Breek, K. 1974. Een Waaierstaartrietzanger *Cisticola juncidis* (Rafinesque) gevangen en geringd bij Het Haringvliet. *Limosa* 47: 165-167.
British Ornithologists' Union, The. 1971. *The status of birds in Britain and Ireland.* Oxford, London & Edinburgh.
Bult, H. & van Kreuningen, J. 1980. Vale Gierzwaluw *Apus pallidus* bij Bath. *Dutch Birding* 1: 113-115.
Clafton, F.R. 1968. Grasshopper Warbler resembling Pallas's Grasshopper Warbler. *Brit. Birds* 61: 269-270.
Commissie voor de Nederlandse Avifauna, De. 1970. *Avifauna van Nederland.* Tweede druk. Leiden.
Cramp, S. & Simmons, K.E.L. 1977. *The birds of the Western Palearctic* 1. Oxford, London & New York.
van Dijk, J. & van Dijk-Boomgaardt, J.C. 1971. Blonde Tapuit *Oenanthe hispanica* op Terschelling. *Limosa* 44: 193-194.
Engelen, G.D. & van Dijk, C.H.J. 1974. De Kortteenleeuwerik *Calandrella brachydactyla* (Leisler) een nieuwe soort voor Nederland. *Limosa* 47: 157-159.
Eykman, C. *et al.* 1941. *De Nederlandsche vogels* 2. Wageningen.
van Franeker, J.A. 1979. Some notes on the Fulmar in the Netherlands. *Ardea* 67: 49-53.
Frank, G. & Voous, K.H. 1969. Vangst van *Parus 'pleskii'* in Nederland. *Limosa* 42: 201-205.
Glutz von Blotzheim, U.N., Bauer, K.M. & Bezzel, E. 1971. *Handbuch der Vögel Mitteleuropas* 4. Franfurt am Main.
———. 1973. *Handbuch der Vögel Mitteleuropas* 5. Frankfurt am Main.
———. 1975. *Handbuch der Vögel Mitteleuropas* 6. Wiesbaden.
van der Have, T.M. 1978. Waarneming van twee Vale Lijsters *Turdus obscurus* in Het Amsterdamse Bos. *Limosa* 51: 170-172.
de Heer, P. 1979. Woestijnplevier *Charadrius leschenaultii* in Nederland. *Dutch Birding* 1: 56.
Hume, R.A. 1978. Variations in Herring Gulls at a Midland roost. *Brit. Birds* 71: 338-345.
ten Kate, C.G.B. 1963. Ornithologie van Nederland, 1961. *Limosa* 36: 10-44.
Kelm, H. 1979. Populationsuntersuchungen am Heidehuhn (*Perdix perdix sphagnetorum*) und Bemerkungen zur Taxonomie west- und mitteleuropäischer Rebhühner.

Bonn. zool. Beitr. 30: 117-157.
Kist, J. 1958. Verslag van de vergadering van de afdeling Club van Nederlandse Vogelkundigen, in 'Artis' te Amsterdam, op 17 maart 1957. *Limosa* 31: 71-74.
———. 1961. 'Systematische' beschouwingen naar aanleiding van de waarneming van Heuglins Geelpootzilvermeeuw, *Larus cachinnans heuglini* Bree, in Nederland. *Ardea* 49: 1-51.
Kitson, A.R. 1980. Further notes from Mongolia. *Brit. Birds* 73: 398-401.
Koridon, J.A.F. 1965. Waarneming van de Zwartkoprietzanger (*Lusciniola melanopogon*) in het natuurreservaat Het Zwartemeer (rayon-west). *Limosa* 38: 100-101.
Kroon, L. & Kroon, J. 1972. Eerste waarneming van Roodborstlijster *Turdus migratorius* in Nederland. *Limosa* 45: 180-181.
van der Lee, H.F. 1975. Een waarneming van de Baardgrasmus *Sylvia cantillans* (Pallas) bij De Cocksdorp (Texel). *Limosa* 48: 122-123.
Meeth, P. 1972. Waarneming van een Dunbekwulp *Numenius tenuirostris*. *Limosa* 45: 182-185.
Nicolau-Guillaumet, P. 1977. Mise au point et réflexions sur la répartition des Goélands argentés *Larus argentatus* de France. *Alauda* 45: 53-73.
Nieboer, E. 1975. De Bergfluiter van Schiermonnikoog. *Limosa* 48: 82-85.
Oreel, G.J. 1980. On origin of Eye-browed Thrushes in Het Amsterdamse Bos in April 1977. *Dutch Birding* 2: 71.
Oreel, G.J. & Meeth, P. 1976. Waarneming van *Saxicola torquata maura* in Nederland. *Limosa* 49: 68-71.
Osieck, E.R. 1975. Het voorkomen van de Taigaboomkruiper *Certhia familiaris* in 1972 en 1973. *Limosa* 48: 188-196.
Palmer, R.S. 1962. *Handbook of North American birds* 1. New Haven & London.
Regenburgs de Mooy, C.A. 1964. Veldwaarnemingen van de Kleine Goudplevier (*Pluvialis dominica*). *Limosa* 37: 193-195.
Robertson, I.S. 1977. Identification and European status of eastern Stonechats. *Brit. Birds* 70: 237-245.
Salomonsen, F. 1965. The geographical variation of the Fulmar (*Fulmarus glacialis*) and the zones of marine environment in the North Atlantic. *Auk* 82: 327-355.
Scharringa, C.J.G. 1979. Bruine Boszanger *Phylloscopus fuscatus* op Terschelling. *Dutch Birding* 1: 75-76.
Scharringa, C.J.G. & Osieck, E.R. 1978. Zeldzame vogels in Nederland 1976. *Limosa* 51: 137-146.
———. 1979. Zeldzame vogels in Nederland in 1977. *Limosa* 52: 217-232.
———. 1980. Zeldzame vogels in Nederland 1978. *Limosa* 53: 27-33.
Scharringa, J. 1979. American Sandwich Tern *Sterna sandvicensis acuflavidus* in the Netherlands. *Dutch Birding* 1: 60.
Sharrock, J.T.R. 1972. Fan-tailed Warbler in Co. Cork: a species new to Britain and Ireland. *Brit. Birds* 65: 501-510.
Sharrock, J.T.R. & Sharrock, E.M. 1976. *Rare birds in Britain and Ireland*. Berkhamsted.
Slings, Q.L. In voorbereiding. Waarneming van Wenkbrauwalbatros in Nederland in october 1971. *Dutch Birding*.
Smulders, B.J. 1967. Waarneming van een Zwartkoprietzanger (*Lusciniola melanopogon*) bij Westkapelle. *Limosa* 40: 145-148.
van Spanje, T.M. 1974. Waarneming van een mannetje Witrugspecht *Dendrocopos leucotos* bij Overveen (N.H.). *Limosa* 47: 155-156.
van der Straaten, J. 1977. Eerste ringvangst van de nominaatvorm van een Pallas' Boszanger *Phylloscopus proregulus* in Nederland. *Limosa* 50: 123-126.
van Swelm, N.D. 1970. Waarneming van een mannetje Amerikaanse Fregatvogel (*Fregata magnificens*) in Nederland. *Limosa* 43: 59-60.
———. 1974. Oostelijke subspecies van de Blonde Tapuit *Oenanthe hispanica melanoleuca* in Monster. *Limosa* 47: 161-162.
———. In voorbereiding. Waarschijnlijke waarneming van Isabelklauwier in Ne-

derland in september 1976. *Dutch Birding*.
Tekke, M.J. 1972. Ornithologie van Nederland 1969 en 1970. *Limosa* 45: 58-89.
Ticehurst, C.B. 1938. *A systematic review of the genus* Phylloscopus. London.
Tuck, G.S. & Heinzel, H. 1978. *A field guide to the seabirds of Britain and the World*. London.
Vaurie, C. 1959. *The birds of the Palearctic fauna: passeriformes*. London.
———. 1965. *The birds of the Palearctic fauna: non-passeriformes*. London.
Voous, K.H. 1947. *On the history of the distribution of the genus* Dendrocopos. Wageningen.
———. 1972. *Phylloscopus bonelli bonelli* in Nederland gevangen. *Limosa* 45: 90.
———. 1973. Steppenarend in Nederland. *Limosa* 46: 233-238.
———. 1977. *List of recent Holarctic bird species*. London.
Waldeck, K. 1962. Over het voorkomen van de Kortsnavelboomkruiper (*Certhia familiaris* Linnaeus) in Nederland. *Limosa* 35: 223-226.
———. 1964. Waarneming van een Siberische Snor, *Locustella certhiola* (Pallas). *Limosa* 37: 304-307.
Wassink, A. In voorbereiding. Revisie van voorkomen van Petsjora Pieper in Nederland. *Dutch Birding*.
van Wijngaarden-Bakker, L. 1978. A subfossil Great Auk - *Pinguinis impennis* (L.) from the Netherlands. *Ardea* 66: 57-61.
de Wijs, W.J.R. 1978. *De geografiese variatie van de Zeekoet* (Uria aalge, *Pontoppidan*) *en de mogelijke relatie hiervan met de laat-pleistocene geschiedenis van de Noordelijke Atlantiese Oceaan*. Amsterdam.
Williamson, K. 1965. Moult and its relation to taxonomy in Rock and Water Pipits. *Brit. Birds* 58: 493-504.
———. 1967. *Identification for ringers 2: the genus* Phylloscopus. Tweede druk. Tring.
———. 1968. *Identification for ringers 1: the genera* Cettia, Locustella, Acrocephalus *and* Hippolais. Derde druk. Tring.

Gerald J. Oreel, Postbus 51273, 1007 EG Amsterdam

Ik houd me warm aanbevolen voor aanvullingen, verbeteringen en op- en aanmerkingen op de checklist. GJO

DUTCH BIRDING ASSOCIATION LIFELIST REGELS

Om meer eenheid te brengen in de wijze waarop vogelaars hun 'lifelist' van de door hen in Nederland waargenomen soorten samenstellen, worden hieronder vijf regels gegeven. Deze komen grotendeels overeen met Stearns (1975). Hopelijk zullen *De Dutch Birding Association (DBA) Lifelist Regels* door veel vogelaars worden overgenomen. Hierdoor zal onder meer de onderlinge vergelijkbaarheid van lifelists worden vergroot. Verder zullen bepaalde - door sommigen als negatief ervaren - bijverschijnselen van het 'dwaalgasten-' en 'soortenjagen' verdwijnen of in ieder geval verminderen. (*Checklist* = *DBA Checklist* Oreel 1980.)

Regels

Een soort komt voor plaatsing op de *DBA Lifelist* van een vogelaar in aanmerking indien deze betrekking heeft op een waarneming van een *levende* vogel die:
1 zich bevond binnen het gebied van de *Checklist*;
2 behoorde tot een soort welke voorkomt op de *Checklist*;
3 behoorde tot een soort welke behoort tot de categorie A, B of C van de *Checklist*;
4 wild en vrij was;
5 op naam werd gebracht door de betrokken vogelaar.

Toelichting op Regel 1-4

1 Het gebied van de *Checklist* bestaat uit Nederland en het Nederlandse Gedeelte van het Continentaal Plat van de Noordzee.
2 Een soort die niet voorkomt op de *Checklist*, mag niet worden geteld. Een nieuwe soort voor Nederland mag pas worden geteld wanneer deze tot de *Checklist* is toegelaten.
3 Een soort die behoort tot categorie D van de *Checklist*, mag in beginsel niet worden geteld. Een vogel waarvan echter onomstotelijk vaststaat dat hij wild is, mag wel worden geteld.
4 Een vogel waarvan het vermoeden bestaat dat hij uit gevangenschap afkomstig is, mag niet worden geteld. Dit geldt ook voor een wilde vogel die tijdelijk in gevangenschap is of is geweest. Een geringde vogel mag daarom niet worden geteld *tenzij* tussen het ringen en loslaten en het waarnemen van de betrokken vogel meer dan 24 uur zijn verstreken.

Literatuur

Oreel, G.J. 1980. Dutch Birding Association Checklist. *Dutch Birding* 2: 41-47; 82-104.
Stearns, E.I. 1975. Report of ABA Rules Committee. *Birding* 7: 190-192.

Gerald J. Oreel, Postbus 51273, 1007 EG Amsterdam

FIELD IDENTIFICATION OF WEST PALEARCTIC GULLS

Peter J. Grant is preparing a five-part series in *British Birds* entitled *Field identification of west Palearctic gulls*. Parts 1, 2 and 3 have already been published (71: 145-176; 72: 142-182; and 73: 113-158); parts 4 and 5 are scheduled for publication in the first half of 1981. The seried will be published as a book in 1982. Any suggested amendments to the text, illustrations or maps included in these papers, or photographs which improve on those already used or of White-eyed Gull *Larus leucophthalmus*, would be welcomed and should be sent to: Peter J. Grant, 14 Heathfield Road, Ashford, Kent TN24 8QD, England.

Editors

HERKENNING VAN POELSNIP EN VOORKOMEN IN NEDERLAND

IDENTIFICATION OF GREAT SNIPE AND OCCURRENCE IN THE NETHERLANDS

Sinds waarnemingen van de Poelsnip *Gallinago media* worden beoordeeld door de Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna (CDNA) - sinds 1 januari 1977 - heeft slechts één waarneming de toets der kritiek kunnen doorstaan (Oreel & Osieck 1977). Alle andere waarnemingen gaan vergezeld van gebrekkige beschrijvingen welke niet eenduidig wijzen op een juiste determinatie. Onbekendheid met de belangrijkste veldkenmerken is hier veelal debet aan. Deze situatie is aanleiding geweest tot de hierna volgende bespreking van de voornaamste kenmerken van de Poelsnip.

In een poging de huidige status van de Poelsnip in Nederland (*cf.* Commissie voor de Nederlandse Avifauna 1970) te preciseren wordt een opsomming gegeven van de waarnemingen sedert 1 januari 1951 zoals geregistreerd in de belangrijkste avifaunistische tijdschriften *Limosa* en *Het Vogeljaar* en in een aantal locale en regionale avifauna's. De waarnemingen zijn getoetst op hun betrouwbaarheid en een vergelijking wordt gemaakt met het in Nederland verzamelde museummateriaal.

Herkenning

Niet iedere zwijgzaam, traag en rechtlijnig wegvliegende snip is een Poelsnip; ook niet wanneer deze in droog terrein wordt aangetroffen, een forse indruk maakt en witte staartzijden vertoont. Hoewel deze karakteristieken in de veldgidsen allen worden toegeschreven aan de Poelsnip, sluiten zij geen van alle de Watersnip *Gallinago gallinago* uit.

Taylor (1980) en Wallace (1976-77) gaan uitvoerig in op de verschillen tussen Poel- en Watersnip. De Poelsnip onderscheidt zich van de Watersnip door (1) een grotere en rondere kop met minder opvallende donkere gezichtsstrepen, (2) een donkerdere rug met minder brede 'snipstrepen', (3) donkerdere onderdelen waarop geen helder witte buik opvalt, (4) twee witte strepen over het midden van de vleugel in plaats van een witte vleugelachterrand, (5) veel wit op de buitenstaart, (6) forser lichaam met langere en bredere vleugels, (7) andere gedragingen.

(1) De kop van de Poelsnip is groter en ronder dan van de Watersnip. Deze indruk wordt versterkt door de kortere en dikkere snavel en door de minder opvallende donkere gezichtsstrepen. De donkere teugelstreep is smaller en de strepen achter het oog en op de wang zijn vager afgetekend.

(2) De typische lichte 'snipstrepen' op de bovendelen van de Poelsnip zijn minder breed en daardoor weinig opvallend. Rug- en schouderstrepen van eerste kalenderjaar vogels zijn nog smaller en schijnen vaak onderbroken te zijn. Hoewel jonge Watersnippen ook minder brede rug- en schouderstrepen hebben dan volwassen vogels, blijft het verschil met de Poelsnip aanwezig. De Poelsnip maakt op de bovendelen een egaler en donkerder indruk.

(3) Uitgebreidere en scherper afgetekende donkere tekening op de onderdelen kenmerkt de Poelsnip. Ronde en V-vormige vlekken op de borst gaan over in brede strepen op flanken en buikzijden, slechts een smalle strook over het midden van de buik vrijlatend. De vlekken zijn afgezet tegen een kleur die varieert van grijswit tot lichtbruin. Eerste kalenderjaar Poelsnippen zijn het donkerst. Van onder maakt de Poelsnip een vrijwel egaal donkere indruk terwijl bij de Watersnip bijna altijd een helder witte buik opvalt die scherp is afgetekend tegen de bruine vlekken op borst en flanken.

(4) De vleugeltekening van de Poelsnip is wezenlijk anders dan die van de Watersnip. De bovenvleugel van de Watersnip vertoont een witte achterrand, gevormd

44-45. Watersnip/Snipe *Gallinago gallinago*, Noord-Holland, october 1979 (*René Pop*); Poelsnip/Great Snipe *Gallinago media*, Lapland, Zweden, juni 1977 (*Per Klaesson/Bengt Olof Olsson*)

46-47. Poelsnip/Great Snipe *Gallinago media*, eerste kalenderjaar, Lincolnshire, Engeland, 13 october 1978 (*Keith Atkin*)

door de witte toppen van de armpennen. De witte rand vervaagt op de handpennen. De Poelsnip heeft vuilwitte tot lichtbruine toppen aan de armpennen waardoor de lichte vleugelachterrand minder opvalt. Kenmerkend voor de laatste zijn daarentegen twee witte strepen over het midden van de vleugel, gevormd door de grote witte toppen aan de grote en middelste vleugeldekveren. Al is bij eerste kalenderjaar vogels dit wit minder uitgebreid, het verschil met de Watersnip blijft duidelijk zichtbaar. De Watersnip bezit zo weinig wit op de armvleugeldekveren dat zelden de indruk ontstaat van ononderbroken witte strepen. Op de handvleugel blijft hier van de strepen zelfs helemaal niets over: deze is egaal en donker. Een extra onderscheid vormen de grote vleugeldekveren die bij de Poelsnip vaak donkerder zijn dan de slagpennen. Hierdoor ontstaat - vooral op de armvleugel - de indruk van een door witte strepen begrensde zwarte baan over het midden van de vleugel. Bij eerste kalenderjaar vogels zijn de grote vleugeldekveren minder donker. De kleine vleugeldekveren zijn bij de Poelsnip ook wit gepunt, wat zich openbaart in een wit gestippelde voorvleugel. De ondervleugel van de Poelsnip bezit niet alleen donkere strepen op de okselveren maar ook op de ondervleugeldekveren.

(5) De drie buitenste staartpennen van volwassen Poelsnippen zijn voor een groot gedeelte zuiver wit zodat helder witte staarthoeken zichtbaar worden wanneer de staart wordt gespreid. Eerste kalenderjaar Poelsnippen hebben ook witte buitenste staartpennen maar deze zijn vrijwel geheel zwart gebandeerd. Dergelijke staartpennen kunnen ook Watersnippen bezitten, echter niet drie maar één. Het onderscheid wordt dan minder duidelijk, vooral doordat de hoeveelheid wit moeilijk is te schatten wanneer de staart niet wordt gespreid. De staart kan het best worden bekeken wanneer deze wordt gespreid bij het landen of soms ook bij het opvliegen.

(6) De Poelsnip is aanzienlijk zwaarder van bouw dan de Watersnip. Door de grotere borstomvang en door de bredere en langere vleugels ontstaat de indruk van een kleine Houtsnip *Scolopax rusticola*. De snavel van de Poelsnip is korter en dikker en wordt in de vlucht horizontaler gehouden.

(7) Wanneer opgejaagd, vliegt de Poelsnip laag, rustig en in rechte lijn weg om betrekkelijk snel weer te landen. De Watersnip spurt in een razendsnelle zigzagvlucht hoog de lucht in. Men moet echter bedacht blijven op Watersnippen in slechte conditie, moeizaam wegvliegend op een manier die een Poelsnip zou doen vermoeden. Dergelijke Watersnippen kunnen bovendien worden aangetroffen op de meest onverwachte plaatsen. Van een opvliegende Poelsnip kan een zacht, gutturaal krassend geluid worden gehoord en een snorrende vleugelslag.

Verspreiding

De Poelsnip broedt in de boreale zone van het West- en Middenpalearctische gebied en overwintert in equatoriaal Afrika. Sinds de tweede helft van de 19de eeuw is de soort als broedvogel in Europa sterk in aantal afgenomen en is het broedgebied ingekrompen tot Noorwegen, Zweden en Polen. In de USSR komt de Poelsnip oostwaarts voor tot de Yenisei (Glutz von Blotzheim *et al.* 1977). Hoe de situatie zich heden ontwikkelt, is onduidelijk daar nauwkeurige schattingen van broedpopulaties ontbreken. Voor Noorwegen wordt gedacht aan minimaal 1 000 broedparen (Gunnar Lid *via* Geoffrey Acklam *in litt.*); voor Zweden aan een zelfde aantal (Sören Svensson *in litt.*); en in Polen wordt jaarlijks een maximaal aantal van 100 baltsende mannetjes geteld op 'leks' in de Biebrza Moerassen ten noorden van Bialystok (Ludwik Tomialojć *in litt.*).

Waarnemingen sinds 1 januari 1951

Een opsomming wordt gegeven van de gepubliceerde waarnemingen van de Poelsnip

sedert 1 januari 1951. Deze waarnemingen zijn afkomstig uit: Alleyn *et al.* (1971), van den Berg & Oreel (1979), van den Bergh *et al.* (1979), CNA-archief, van Erve *et al.* (1967), Hens (1965), ten Kate (1952-69), Meijerink (1976), Mooser (1973), G.J. Oreel *pers. med.*, Ploeg *et al.* (1977), Smulders & Joosse (1969), Sponselee & Buise (1975), G.H. Steinhaus *pers. med.*, Taapken (1957-76) en Tekke (1970-77).

1	1951	21.07	Vianen (ZH)	6
2	1953	25.08	Vlieland (F)	2
3	1954	30-31.01	Mierlo (NB)	1
4		03.10	Rozenburg (ZH)	1
5	1955	29.05	Canisvliet (Z)	1
6		27-30.08	Terschelling (F)	1
7		30.08	Amsterdam (NH)	1
8		10-11.09	Amsterdam (NH)	1
9	1956	02.08	Terschelling (F)	1
10		21.08	Texel (NH)	1
11		16.09	Terschelling (F)	2
12		22.09	Vianen (ZH)	6
13		29.09	Stiphout (NB)	1
14		28.10	Lekkerkerk (ZH)	1
15	1957	28.05	Zaamslag (Z)	1
16		04.08	Terschelling (F)	1
17		31.08	Vianen (ZH)	1
18		06.10	Botlek (ZH)	1
19		28.10	Amsterdam (NH)	1
20	1958	12.04	Terschelling (F)	3
21		27.04	Zwanenwater (NH)	1
22		12.08	Terschelling (F)	1
23		29.11	De Beer (ZH)	1
24	1959	27.04	Terschelling (F)	2
25		08	Windesheim (O)	1
26		06.08	Vianen (ZH)	1
27		27.08	Veluwemeer (Gld)	3
28		11.10	Nuenen (NB)	1
29	1960	24.03	Mierlo (NB)	1
30		07.05	Renkum (Gld)	1
31		12.08	Someren (NB)	1
32	1961	06.08	Bergen (L)	1
33		13.08	Bergen (L)	1
34		03.09	Bergen (L)	1
35		03,09	De Hamert (L)	1
36		26.09	Terschelling (F)	1
37		24.11	Westkapelle (Z)	1
38	1962	30.01	Bakkum (NH)	2
39		15.02	Petten (NH)	1
40		24.07	Nederweert (L)	1
41		29.07	Amsterdam (NH)	1
42		26.09	Terschelling (F)	2
43		01.10	Vlodrop (L)	2
44		11.10	Vlodrop (L)	3
45		04.11	Wageningen (Gld)	1
46	1963	13.01	Venlo (L)	1
47		30.04	Den Haag (ZH)	1
48		19.05	Nederweert (L)	1
49		20.07	Nederweert (L)	5
50		18.08	Rotterdam (ZH)	5
51		07.09	Eemnes (U)	1
52		22.09	Eemnes (U)	1
53		23.09	Schardam (NH)	1
54		27.09	Eemmond (U)	1
55		01.11	Schiedam (ZH)	1
56		01.12	Sloterdijk (NH)	1
57	1964	28.04	Stiphout (NB)	1
58		09.07	Landschot (NB)	1
59		08	Eemnes (U)	1
60		15.08	Schiermonnikoog (F)	1
61		25.08	Knardijk (ZIJP)	
62		12.09	Zuiderwoude (NH)	1
63		07.11	Texel (NH)	1
64	1965	10	Voorst (Gld)	12
65		16.10	Texel (NH)	1
66		24.10	Mierlo (NB)	1
67		30.10	Vianen (ZH)	1
68		02.11	Halsteren (NB)	1
69		14.11	Renkum (Gld)	1
70	1966	22.04	Herwen en Aerdt (Gld)	1
71		26.08	Terschelling (F)	1
72		02.10	Tietjerk (F)	1
73	1967	16.04	Mierden (O)	1
74		26.08	Oudehaske (F)	1
75		24.09	Texel (NH)	1
76		25.09	Den Haag (ZH)	4
77		30.09	Ospel (L)	1
78		23.10	Brakel (Gld)	1
79		04.11	Nieuwe Meer (NH)	1
80	1968	13.01	Amsterdam (NH)	1
81		03.08	Herwen en Aerdt (Gld)	2
82		22.08	Oudehaske (F)	1
83	1969	02.04	Giessenburg (ZH)	1
84		09.04	Giessenburg (ZH)	1
85		20.04	Velsen (NH)	4
86		04.08	Langweer (F)	1
87		09.08	Vogelwaarde (Z)	1
88		14.09	Munnikheide (NB)	8
89		27.09	Groningen (G)	1
90	1970	?	Muiderberg (NH)	1
91		12.04	Brakel Gld)	1
92		10.07	Waardenburg (Gld)	1
93		02.09	Texel (NH)	1
94		02.09	Schiermonnikoog (F)	1
95		12.09	Renkum (Gld)	1
96		19.09	Wilsum (O)	1
97		04.10	Schiermonnikoog (F)	1
98		22.10	Sliedrecht (ZH)	1
99		21.11	Renkum (Gld)	5
100	1971	04.09	Bijlmermeer (NH)	1
101		10.09	Sloterdijk (NH)	1
102		10.09	Terschelling (F)	1
103		30.10	Den Haag (ZH)	4
104	1972	14.08	Laaxum (F)	1
105		19.08	Knardijk (ZIJP)	1
106		21.09	Voorschoten (ZH)	1
107		04.11	Groningen (G)	1
108	1973	25.03	Leeuwarden (F)	1
109		23.07	Serooskerke (Z)	1
110		03-24.08	Leidschendam (ZH)	1
111		18.08	Sas van Gent (Z)	1
112		20.09	Zandvoort (NH)	1

113		18.11	Wissekerke (Z)	1
114		20.12	Oosterland (Z)	1
115	1974	17.08	Sliedrecht (ZH)	1
116		30.08	Nijeveen (D)	1
117		31.08	Eembrugge (U)	1
118		14.09	Zwolle (O)	1
119		19.10	Stellendam (ZH)	1
120		20.11	Moerdijk (NB)	1
121	1975	19.04	Schiermonnikoog (F)	1
122		04.05	Ulrum (G)	1
123		29.07	Etten-Leur (NB)	1
124		12.08	Olst (O)	1
125		09	Deltagebied (Z)	23
126	1976	19.10	Stellendam (ZH)	1
127		23.11	Balgzand (NH)	1
128		04.12	Axel (Z)	1
129		22.02	Axel (Z)	1
130		18.09	Ramspol (O)	1
131	1977	24.08	Hoensbroek (L)	1
132		06.10	Lienden (Gld)	1
133	1978	12.09	Eijsden (L)	1
134		05-06.12	Nieuwe-Niedorp (NH)	1
135	1979	10.04	Schiermonnikoog (F)	1
136		13.08	Dwingeloo (D)	1
137		29.09	Deventer (O)	1
138		10.10	Deventer (O)	1
139		24.10	Deventer (O)	1

48. Poelsnip/Great Snipe *Gallinago media*, Lapland, Zweden, juni 1961 (*Per Olof Swanberg*)

De waarnemingen sinds 1 januari 1951 zijn weergegeven in histogram 1. Hierin zijn niet verwerkt de gevallen 25, 59 en 64 (datums onnauwkeurig bekend), 87 (volgens Taapken (1969) betreft het hier een vondst; volgens de waarnemers E. & D. Steijns berust deze publicatie op een communicatiestoornis daar van een Poelsnip nooit sprake is geweest), 90 (datum onbekend) en 125 (onwaarschijnlijk hoog aantal en niet vergezeld van beschrijving). Het is echter hoogst twijfelachtig of histogram 1 een juist beeld geeft van het voorkomen van de Poelsnip in Nederland vanwege de onbetrouwbaarheid van veel waarnemingen (zie discussie).

Histogram 1. Seizoensverdeling van gepubliceerde waarnemingen van de Poelsnip *Gallinago media* in Nederland sinds 1 januari 1951. De zwarte staven hebben betrekking op het aantal gevallen dat is gepubliceerd tijdens een halfmaandelijkse periode en de witte op het aantal individuen/Seasonal distribution of published records of Great Snipe *Gallinago media* in the Netherlands since 1 January 1951. The black bars refer to the number of records published during a half monthly period and the white to the number of individuals (*Han Blankert*)

Histogram 2. Seizoensverdeling van verzameldatums van de Poelsnip *Gallinago media* in collecties van Nederlandse musea. 33 exemplaren werden verzameld in de periode 1885-1941/Seasonal distribution of collect dates of Great Snipe *Gallinago media* in collections of Dutch musea. 33 individuals were collected in the period 1885-1941 (*Han Blankert*)

In Nederland verzameld museummateriaal

In Nederland bevinden zich 33 verzamelde Poelsnippen verspreid over de collecties van het Zoölogisch Museum te Amsterdam (NH), het Rijksmuseum van Natuurlijke Historie te Leiden (ZH), het Fries Natuurhistorisch Museum te Leeuwarden (F), het Natuurhistorisch Museum te Enschede (O) en het Natuurhistorisch Museum te Rotterdam (ZH). De vogels zijn verzameld in de periode 1885-1941. De verzameldatums zijn weergegeven in histogram 2. Het is opmerkelijk dat op één uitzondering na alle in het najaar bemachtigde Poelsnippen eerste kalenderjaar vogels zijn. De uitzondering vormt een volwassen exemplaar van 14 augustus 1926 in het Natuurhistorisch Museum te Enschede. Het in april verzamelde exemplaar heeft het volwassen kleed. Een nauwkeurige leeftijdsbepaling is hier niet mogelijk (*cf.* Prater *et al.* 1977).

Discussie

Bij een analyse van de waarnemingen van de Poelsnip in Nederland sinds 1 januari 1951 wordt men geconfronteerd met de oncontroleerbaarheid van de meeste gevallen. De enige documentatiebron vormt het CNA-archief waarvan echter het gedeelte vóór 1 januari 1971 is vernietigd. Tussen 1 januari 1971 en 1 januari 1977 zijn 31 observaties geclaimd waarvan 24 zijn geregistreerd door de CNA. Hiervan gaan 17 gevallen vergezeld van beschrijvingen welke echter allen onvolledig blijken en een juiste determinatie allerminst garanderen. Sinds waarnemingen van de Poelsnip beoordeeld worden door de CDNA, zijn negen gevallen behandeld; hiervan is slechts één (131) aanvaard. De waarnemingen van vóór 1971 komen hierdoor beslist ook in een onzeker daglicht te staan. Histogram 1 zal daardoor eerder de doortrek van de Watersnip reflecteren dan het voorkomen van de Poelsnip. Het lijkt

49. Watersnip/Snipe *Gallinago gallinago*, Noord-Holland, october 1979 (*Jan Mulder*)

wenselijk de status van de Poelsnip te wijzigen van *doortrekker in zeer klein aantal* in *onregelmatige gast* (Commissie voor de Nederlandse Avifauna 1970; *cf.* Oreel 1980).

Histogram 2 geeft waarschijnlijk een nauwkeuriger beeld van het voorkomen van de Poelsnip in Nederland dan histogram 1 doordat hier niet wordt uitgegaan van twijfelachtig materiaal. Verreweg de beste maand voor het waarnemen van de Poelsnip zou dan de maand september zijn. Hier wordt geillustreerd, hoe onzuiver uitgangsmateriaal het beeld kan vertroebelen daar volgens histogram 1 de piek in het voorkomen van de Poelsnip is verspreid over de maanden augustus en september.

Het overwinteringsgebied van de Poelsnip in equatoriaal Afrika schijnt vooral bereikt te worden via Irak, Arabië en Ethiopië (Glutz von Blotzheim *et al.* (1977). De Poelsnip zou daarvoor in zuidoostelijke richting moeten wegtrekken uit het broedgebied en Nederland zou daardoor buiten de trekroute komen te liggen. Dit zou het hoge percentage jonge vogels kunnen verklaren in het in Nederland verzamelde museummateriaal. Van dergelijke vogels is eerder een afwijken van de normale route te verwachten dan van volwassen individuen.

Summary

Many observers in the Netherlands are not sufficiently familiar with the field characters of Great Snipe *Gallinago media*. Therefore, the field identification of Great Snipes is discussed, closely following Taylor (1980) and Wallace (1976-77).

No accurate estimates exist of Great Snipe breeding numbers. Probably at least 1 000 pairs breed in Norway as well in Sweden; in Poland a maximum of 100 displaying males is recorded annually in the Biebrza Marshes north of Bialystok.

Claimed records of Great Snipe in the Netherlands since 1 January 1951 are listed: amounting to a total of 139. Histogram 1 shows the seasonal distribution of these records. However, most observations are unreliable. Since 1 January 1977 observations of Great Snipes are judged by the Dutch Rarities Committee. Since then, nine records have been considered and only one has been accepted (131). In the files of the committee 17 descriptions can be found of observations claimed between 1 January 1971 and January 1977. However, none of these is complete and can proof correct identification. Therefore, it is likely that many other records are dubious: the Great Snipe must be considered as an irregular or even rare visitor of the Netherlands.

Histogram 2 shows the seasonal distribution of 33 museum specimens. These Great Snipes have been collected in the Netherlands in the period 1885-1941. This histogram probably reflects the occurrence of Great Snipe more accurately than histogram 1. All birds collected after the breeding period are first calendar year individuals except for one. This high incidence of immature Great Snipes can be explained by a southeasterly migration of north European birds after the breeding season. Great Snipes reach their wintering grounds in equatorial Africa via Iraq, Arabia and Ethiopia. Therefore only individuals that take the wrong direction - which is more likely for young birds - would reach the Netherlands and other west European countries.

Literatuur

Alleyn, W.F. *et al.* 1971. *Avifauna van Midden-Nederland.* Assen.
van den Berg, A.B. & Oreel, G.J. 1979. Waarnemingen van 1 juni tot 16 september 1979. *Dutch Birding* 1: 79-87.
van den Bergh, L.M.J. *et al.* 1979. *De vogels van de Grote Rivieren.* Utrecht.

Commissie voor de Nederlandse Avifauna, De. 1970. *Avifauna van Nederland*. Tweede druk. Leiden.
van Erve, F.J.H. *et al*. 1967. *Avifauna van Noord-Brabant*. Assen.
Glutz von Blotzheim, U.N., Bauer, K.M. & Bezzel, E. 1977. *Handbuch der Vögel Mitteleuropas* 7. Wiesbaden.
Hens, P.A. 1965. *Avifauna van de Nederlandse Provincie Limburg*. Tweede druk. Maastricht.
ten Kate, C.G.B. 1952-69. Ornithologie van Nederland 1951-67. *Limosa* 25-42.
Meijerink, J.A. 1976. *De vogels van Twente*. Geen plaats.
Mooser, R. 1973. *De vogels van Schiermonnikoog*. Hoogwoud.
Oreel, G.J. & Osieck, E.R. 1977. Commissie voor de Nederlandse Avifauna: taak en werkwijze CDNA en CSNA. *Limosa* 50: 137-144.
Oreel, G.J. 1980. Definities van avifaunistische termen. *Dutch Birding* 2: 47.
Ploeg, D.T.E. *et al*. 1977. *Vogels in Friesland* 2. Leeuwarden.
Prater, A.J., Marchant, J.H. & Vuorinen, J. 1977. *Guide to the identification and ageing of Holarctic waders*. Tring.
Smulders, B.J. & Joosse, A. 1969. *Avifauna van Walcheren*. Hoogwoud.
Sponselee, G.M.P. & Buise, M.A. 1975. *Avifauna van oostelijk Zeeuws-Vlaanderen*. Middelburg.
Taapken, J. 1957-76. Veldwaarnemingen. *Vogeljaar* 5-24.
Taylor, P.B. 1980. The field separation of Common, Ethiopian and Great Snipe (*Gallinago gallinago, nigripennis* and *media*). *Scopus* 4: 1-5.
Tekke, M.J. 1970-77. Ornithologie van Nederland 1968-75. *Limosa* 43-50.
Wallace, D.I.M. 1976. Distinguishing Great Snipe from Snipe. *Brit. Birds* 69: 377-383.
———. 1977. Further definition of Great Snipe characters. *Brit. Birds* 70: 283-289.

J.J. (Han) Blankert, Leendert Meeszstraat 8, 2015 JS Haarlem

ON FIELD IDENTIFICATION OF SHORT-TOED LARKS

When identifying Short-toed *Calandrella brachydactyla* and Lesser Short-toed Lark *C. rufescens* in eastern Turkey in May 1974, I found the following difference useful. The Short-toed has a dark tail and Lesser Short-toed not. This difference in tail colour is especially obvious in flying birds. According to Wallace (1980), this difference is not useful since Lesser Short-toed Larks from Iranian Baluchistan have also dark tail-feathers.

Literature

Wallace, D.I.M. 1980. Field identification of Short-toed and Lesser Short-toed Larks. *In* Sharrock, J.T.R., *The frontiers of bird identification*, p. 193-198. London.

Gerald J. Oreel, Postbus 51273, 1007 EG Amsterdam

RECENT REPORTS/RECENTE MELDINGEN

This report covers the last decade of August, September and the first decade of October. The records included are largely unchecked, not authenticated. No claim for the completeness of this report is made. The Dutch and scientific names and their order correspond with the *Dutch Birding Association Checklist* (1980). The English names correspond with *The 'British Birds' list of birds of the Western Palearctic* (1978).

White-billed Diver/Geelsnavelduiker

The White-billed Diver/Geelsnavelduiker *Gavia adamsii* at the Wijde Blik, Kortenhoef (Noord-Holland) was present at least throughout September.

Fulmar/Noordse Stormvogel

A Fulmar/Noordse Stormvogel *Fulmarus glacialis* flew inland over Vlaardingen (Zuid-Holland) on 6 September.

Shearwaters/Pijlstormvogels

A Great Shearwater/Grote Pijlstormvogel *Puffinus gravis* was seen off Schiermonnikoog (Friesland) on 21 August. Two greater shearwaters/grotere pijlstormvogels *Puffinus gravis* or *Calonectris diomedea* were seen off the Hondsbosse Zeewering (Noord-Holland) on 31 August.

Herons and Black Stork/Reigers en Zwarte Ooievaar

Great White Egrets/Grote Zilverreigers *Egretta alba* reappeared in the Oostvaardersplassen, Zuidelijk Flevoland (Zuidelijke IJsselmeerpolders). Three were seen flying along the Knardijk on 24 August, two on 7 September and one on 21 September.

A Black Stork/Zwarte Ooievaar *Ciconia nigra* at Bakkeveen (Friesland) on 9 August was reported after the previous report. Around 25 August two birds stayed for four days at the Verdronken Land van Saeftinge (Zeeland).

Ducks/Eenden

A drake Steller's Eider/Stellers Eider *Polysticta stelleri* was reported summering off Terschelling (Friesland). This species is not yet on the Dutch checklist.

Raptors/Roofvogels

On 25 September two juvenile Red-footed Falcons/Roodpootvalken *Falco vespertinus* were seen at Hargen aan Zee (Noord-Holland).

An adult Peregrine/Slechtvalk *Falco peregrinus* was seen at the Eemmeer (Utrecht) on 22 September. The same day a bird was seen at the Maasvlakte (Zuid-Holland). On 27 September a bird passed Castricum (Noord-Holland). On 21 September a juvenile bird was seen at the Knardijk, Zuidelijk Flevoland (Zuidelijke IJsselmeerpolders) and on 1 October a bird was seen on Terschelling (Friesland).

Waders/Steltlopers

A Dotterel/Morinelplevier *Charadrius morinellus* was seen at the Westplaat (Zuid-Holland) on 31 August. A bird passed Castricum (Noord-Holland) on 18 September.

Doubtless the bird of the month was a juvenile Bairds Sandpiper/Bairds Strandloper *Calidris bairdii* that was discovered at the Maasvlakte (Zuid-Holland) on 21 September and was last seen on 28 September. The 8 day stay gave many birders the opportunity to see the bird.

50-52. Aquatic Warbler/Waterrietzanger *Acrocephalus paludicola*, adult, Westplaat (Zuid-Holland), 20 September 1980; Baird's Sandpiper/Bairds Strandloper *Calidris bairdii*, first calendar year, Maasvlakte (Zuid-Holland), 21-28 September 1980; Dotterel/Morinelplevier *Charadrius morinellus*, first calendar year, Westplaat (Zuid-Holland), 31 August 1980 (*René Pop*)

Two Buff-breasted Sandpipers/Blonde Ruiters *Tryngites subruficollis* were claimed on Texel (Noord-Holland) on 28 September.

On 12 August a Marsh Sandpiper/Poelruiter *Tringa stagnatilis* was seen at Bergen op Zoom (Noord-Brabant).

Another Nearctic wader was a Wilson's Phalarope/Grote Franjepoot *Phalaropus tricolor* that stayed at Kallo (Antwerpen) from 27 to 30 September.

Skuas/Jagers

A juvenile Long-tailed Skua/Kleinste Jager *Stercorarius longicaudus* was observed at De Utrecht (Noord-Brabant) from 24-28 August. An adult was seen at the Westplaat (Zuid-Holland) on 30 August. Two weeks later, on 14 September, the same observer picked up a juvenile bird at the Brielse Maas (Zuid-Holland). This bird had a broken leg and was taken to a bird hospital.

Gulls and Terns/Meeuwen en sterns

Yellow-legged Gulls/Geelpootmeeuwen *Larus cachinnans* were observed at the Maasvlakte (Zuid-Holland). At least two but probably more were seen throughout September and were still present 10 October.

On 4 September a Franklin's Gull/Franklins Meeuw *Larus pipixcan* was claimed at Scheveningen (Zuid-Holland). If accepted, this will be the first record for the Netherlands.

Migrating Sabine's Gulls/Vorkstaartmeeuwen *Larus sabini* were noted at Noordwijk (Zuid-Holland) on 23 August, at Katwijk (Zuid-Holland) on 11 September, at Castricum (Noord-Holland) on 12 September, at Hoek van Holland (Zuid-Holland) on 14 September and at Terschelling (Friesland) on 2 October. During the second half of September a juvenile bird stayed at the Mokbaai, Texel (Noord-Holland) for two weeks.

A Gull-billed Tern/Lachstern *Gelochelidon nilotica* was seen near Lelystad, Oostelijk Flevoland (Zuidelijke IJsselmeerpolders) on 23 August.

Caspian Terns/Reuzensterns *Sterna caspia* were seen at Gaasterland (Friesland) in August where a maximum of 8 was reached. On 21 September two birds were seen at the Muiderzand (Noord-Holland), on 22 September probably the same birds were seen at Huizen (Utrecht). A bird was present at the Maasvlakte on 24 September.

Two Whiskered Terns/Witwangstern *Chlidonias hybridus* flew off the Hondsbosse Zeewering (Noord-Holland) on 26 July.

An adult White-winged Black Tern/Witvleugelstern *Chlidonias leucopterus* was observed at Kallo (Antwerpen) on 8 September. Curiously, there were no records from Zuidelijk Flevoland (Zuidelijke IJsselmeerpolders) this autumn.

Hoopoe/Hop

On 15 September a Hoopoe/Hop *Upupa epops* was observed at Wassenaar (Zuid-Holland). At Hargen aan Zee (Noord-Holland) a bird arrived on 27 September and was last seen on 5 October which is a remarkably long stay for this species.

Great Spotted Cuckoo/Kuifkoekoek

According to rumours a juvenile Great Spotted Cuckoo/Kuifkoekoek *Clamator glandarius* was seen in the Alblasserwaard (Zuid-Holland) on 18 September. On 3 October the bird reappeared near Giessenburg (Zuid-Holland).

53-55. Long-tailed Skua/Kleinste Jager *Stercorarius longicaudus*, first calendar year, De Utrecht (Noord-Brabant), 24-28 August 1980 (*Rob Bouwman*); Rustic Bunting/Bosgors *Emberiza rustica*, first calendar year male, AW-duinen (Noord-Holland), 21 September 1980 (*Fred Koning*); Red-breasted Flycatcher/Kleine Vliegenvanger *Ficedula parva*, first calendar year, Terschelling (Friesland), 27 September 1980 (*Kees Scharringa*)

Songbirds/Zangvogels

A Calandra Lark/Kalanderleeuwerik *Melanocorypha calandra* was trapped at Ringstation Castricum (Noord-Holland) on 10 October. This was the second record for the Netherlands.

From 21 September onwards Richard's Pipits/Grote Piepers *Anthus novaeseelandiae* were seen in coastel areas. Until 10 October more than 14 were reported, indicating a small invasion.

On 8 October a Red-throated Pipit/Roodkeelpieper *Anthus cervinus* was seen and heard at Ockenrode (Zuid-Holland).

On 4 October a Stonechat/Roodborsttapuit *Saxicola torquata* of one of the eastern subspecies was discovered at Katwijk (Zuid-Holland). On 9 October the bird was trapped and turned out to be a first calendar year male *S.t. maura*. On 1 October a probable female *S.t. maura* was trapped at Ockenrode.

A Cetti's Warbler/Cettis Zanger *Cettia cetti* was singing at the Carnisse Grienden near IJsselmonde (Zuid-Holland) on 22 September.

A pair of Fan-tailed Warblers/Waaierstaartrietzangers *Cisticola juncidis* bred at the Verdronken Land van Saeftinge (Zeeland).

So far two Aquatic Warblers/Waterrietzangers *Acrocephalus paludicola* were reported: one at Vlieland (Friesland) on 11 September and an adult at the Westplaat (Zuid-Holland) on 20 September.

Seven Barred Warblers/Sperwergrasmussen *Sylvia nisoria* were reported: 27 August, Texel (Noord-Holland) and Callantsoog (Noord-Holland); 3 September, Texel; 18 September, Texel; 21 September (trapped), Ockenrode; 23 September, Terschelling (Friesland); 24 September (trapped), Terschelling.

The first Yellow-browed Warbler/Bladkoninkje *Phylloscopus inornatus* appeared on 24 September at Terschelling. On 25 September a bird was seen near De Koog, Texel. From 2 until 11 October at least 10 birds were reported from the Dutch North Sea coast, clearly indicating an invasion.

Only two Red-breasted Flycatchers/Kleine Vliegenvangers *Ficedula parva* were reported so far: on 27 September a bird was trapped at Terschelling and also on 27 September a bird was present near De Cocksdorp, Texel.

A Treecreeper/Taigaboomkruiper *Certhia familiaris* was trapped at Wassenaar (Zuid-Holland) on 28 September.

On 27 September a Nutcracker/Notenkraker *Nucifraga caryocatactes* was seen in the dunes near Bergen (Noord-Holland).

More than usual numbers of Rustic Buntings/Bosgorzen *Emberiza rustica* were reported. A young male was trapped at the AW-duinen (Noord-Holland) on 21 September. On Terschelling on 23 September one bird and from 24 until 28 September three birds were present. On 25 September one of the birds (a first calendar year male) was trapped. On 8 October again one bird was seen.

A Little Bunting/Dwerggors *Emberiza pusilla* was trapped at Wassenaar on 9 October.

J.J. (Han) Blankert, Leendert Meeszstraat 8, 2015 JS Haarlem (023-242132)
Edward J. van IJzendoorn, 3e Schinkelstraat 45, 1075 TK Amsterdam (020-727239)
Gerard H. Steinhaus, Graaf Adolflaan 11, 3708 XA Zeist (03404-17149)

DBA-telefoonsysteem

In de onderstaande lijst staan de telefoonnummers vermeld van personen die deel uitmaken van het DBA-telefoonsysteem. Ze kunnen gewaarschuwd worden bij het waarnemen van een zeldzame vogel. Dit geldt ook bij waarnemingen van locaal of regionaal belang. Deelname aan het telefoonsysteem is vrijwillig en staat open voor iedereen.

Groningen

Egge Boerma	050	- 258286
HarmJan Wight	050	- 567533

Friesland

Trinus Haitjema	05142 -	1708
Meindert Swart	05120 -	15932

Drenthe

Arend van Dijk	05215 -	331

Overijssel

Anton Conings	053	- 351300

Gelderland

Toon van Dijk	08894 -	2621
Kees Tiemstra	03455 -	2174

Zuidelijke IJsselmeerpolders

Kees Breek	03200 -	42375

Utrecht

Ted Hoogendoorn	03430 -	4521
Jan van Kreuningen	030	- 615493
Frank Rozendaal	030	- 781247
Jelle Scharringa	030	- 760230
Gerard Steinhaus	03404 -	17149

Texel

Adriaan Dijksen	02228 -	676
FritsJan Maas	02220 -	3236

Noord-Holland

Han Blankert	023	- 242132
Jan Bos	035	- 61011
JanJaap Brinkman	020	- 433079
Klaas Eigenhuis	02977 -	23238
Ronald Geskes	02550 -	22765
Hans ter Haar	020	- 457318
Kees Hazevoet	020	- 139599
Edward van IJzendoorn	020	- 727239
Joop Kooijman	02209 -	2084
Jan van der Laan	072	- 334023
Peter Meijer	02278 -	441
Jan Mulder	023	- 266124
Gerald Oreel	020	- 461278
Cock Reijnders	02518 -	50600
Jowi de Roever	020	- 449071
Kees Roselaar	020	-5222423
Kees Scharringa	072	- 330022
Rienk Slings	02510 -	40063
Joop Swaab	020	- 224944
Peter Zwitser	02518 -	55199

Zuid-Holland

Gijs van der Bent	01718 -	75186
Paul de Heer	010	- 747031
Peter de Knijff	01720 -	92186
Henk van der Lee	01865 -	1324
René Pop	010	- 341128
René van Rossum	01718 -	13523
Arend Wassink	01718 -	15131

Noord-Brabant

Hidde Bult	01645 -	3388
Rini van Meurs	04192 -	4165

Limburg

Peter Verbeek	04755 -	524

België (09-32)

Luc Matthé	014	- 218385
Hubert Meeus	014	- 415758
Sjef de Ridder	031	- 516935
Guy Robbrecht	052	- 301036

Engeland (09-44)

Steve Gantlett	0842 -	5854

Dutch Birding **Jaargang/Volume 2** **Nummer/Number 3** **October 1980**

81 Voorwoord *Redactie*
82 Dutch Birding Association Checklist: deel 2 *Gerald J. Oreel*
104 Dutch Birding Association Lifelist Regels *Gerald J. Oreel*
105 Field identification of west Palearctic gulls *Editors*
106 Herkenning van Poelsnip en voorkomen in Nederland/Identification of Great Snipe and occurrence in Netherlands *J.J. (Han) Blankert*
115 On field identification of short-toed larks *Gerald J. Oreel*
116 Recent reports/Recente meldingen *J.J. (Han) Blankert, Edward J. van IJzendoorn & Gerard H. Steinhaus*